

M A G Y A R T U D O M Á N Y O S A K A D É M I A
M I S K O L C I
A K A D É M I A I B I Z O T T S Á G A

KÖZLEMÉNYEI 5.

1985

A szerkesztőbizottság elnöke: DR. KUN LÁSZLÓ

A kötetet összeállította: DR. TAKÁCS ERNŐNÉ és DR. TERPLÁN ZÉNÓ

Kiadja az MTA Miskolci Akadémiai Bizottsága

Kiadásért felelős: Dr. Zambó János

Készült az NME Sokszorosító Üzemében

Nyomdászám: MAB 85-1400. NME.

Miskolc-Egyetemváros, 1985.

Engedély száma: 50414

ISSN 0230-4120

TARTALOMJEGYZÉK

Előszó	5
I. A MAB-székház ünnepélyes átadása	7
- Szentágothai János MTA-elnök ünnepi beszéde	13
- Zambó János MAB-elnök köszönő szavai	18
- Grósz Károly Borsod-Abaúj-Zemplén megyei PB első titkárának üdvözlő felszólalása	19
- Bognár Rezső DAB-elnök üdvözlő szavai	20
II. Emlékeztetők a MAB 1984. évi üléseiről	22
Földy Ferenc előadása "A Comenius Tanítóképző Főiskola és tudományos törekvései"	26
Szücs László előadása "A tanárképzés továbbfej- lesztése és az ezzel kapcsolatos eddigi kísérletek" címen	35
III. A MAB eseménynaptára 1984-ben	39
IV. A MAB-klub működési szabályzata	59
V. A MAB 1984. évi pályázati felhívása, eredményhir- detés; 1985. évi pályázati felhívás	62
VI. A MAB 1984. évi működésének fontosabb adatai és az 1985-ös munkaterve	71
VII. Beszámoló a MAB szakbizottságainak 1984. évi munkájáról és az 1985-ös szakbizottsági munkatervek	77
VIII. 1984-es változások a MAB szak- és munkabizot- ságaiban	99
IX. Észak-Magyarország tudományos minősítettjeinek névsorában bekövetkezett változások 1984- ben	111



E L Ő S Z Ó

1984 végén a Miskolci Akadémiai Bizottság /MAB/ ötödik teljes évét fejezte be, a Magyar Tudományos Akadémia Tudományos Testületi Titkársága már egy egész ciklusra kért beszámolót. Nagy öröm, hogy konkrét eredményekről lehetett számot adni - a jelen közlemények szerint - 1984-ről is, és az 1980-84 közötti időszakról is.

A MAB Közleményei 5. száma, az előző számokban kialakult módon tartalmazza az 1984-es év MAB-eseményeit, személyi változásokat. Külön kiemelhető a MAB-székház 1984. március 20-i ünnepélyes átadása, az MTA Elnökségének ezen való megjelenése és a kompolti GATE Kutató Intézet, majd az egri Ho Si Minh Tanárképző Főiskola meglátogatása. Ugyancsak az elmúlt év eseménye, hogy júniustól megkezdte működését a MAB-klub, amely a rövid idő alatt is néhány emlékezetes és jól sikerült rendezvényt sorolhat eredményei közé.

A MAB eddigi működésére a szak- és munkabizottságok ülései /zömében tudományos vitaülései/; a MAB által önállóan vagy közreműködésével rendezett tudományos ülései, konferenciái, szimpóziumai, ankétjai, szemináriumai; kandidátusi /egy esetben doktori/ disszertációk' védései, kandidátusi értekezések munkahelyi vitái; tudományos pályázatok kiírásai, a beérkezett pályaművek bírálatai, jutalmazásai; fejlesztési javaslatok kidolgozásai-előterjesztései, felkérésre országos dokumentumokról előzetes véleményadásai; kapcsolatok kiépítései és fenntartásai Észak-Magyarország megyei MSZMP-Bizottságaival, Tanácsaival, MTESZ és TIT szervezeteivel, az MTA Osztályaival, a többi területi akadémiai bizottságokkal, a tömegkommunikáció észak-magyarországi egységeivel; a klubélet kezdő lépései voltak a jellemzőek.

A testületi munkának eredményei reprezentálhatók számokkal, tartalmi értéke azonban már nehezebben mutatható ki. A MAB-mozgalom tudományos propagatív hatása kétségtelen; bizto-

san hatottak a MAB-javaslatok országos vezető fórumokon, a helyi vezetőknél; interdiszciplináris törekvései közelebb hozták egymáshoz a különböző szakembereket.

Szerényen úgy fogalmazható, hogy a MAB elmúlt öt esztendeje lerakta az alapokat a következő öt év magasabb szintű terveinek végrehajtásához.

Miskolc, 1985. január hó

Terplán Zénó
a műszaki tudományok doktora
a MAB tudományos titkára

I.

A MAB-SZÉKHÁZ ÜNNEPÉLYES ÁTADÁSA 1984. MÁRC. 20-ÁN

A 11 óra 30 perckor kezdődött ünnepség programja a következő volt:

Himnusz

Szentágothai János, az MTA elnökének ünnepi beszéde

Zambó János, a MAB elnökének köszönő szavai

Pál Lénárd, az MTA főtitkára jutalmakat, kitüntetésekkel adott át

Grósz Károly, az MSZMP KB tagja, az MSZMP Borsod-Abaúj-Zemplén
megyei Bizottságának első titkára üdvözölte a MAB-ot a

három észak-magyarországi megye politikai, tanácsai vezetői
nevében

Bognár Rezső, a DAB elnöke köszöntötte a MAB-ot az MTA többi
területi bizottságai nevében

Szózat

Az elhangzott beszédek a Közlemények más helyén olvashatók.

A kitüntetettek /"Kiváló Munkáért"/:

Cifka Anna /VÁTI/

Sándor Pál /MTA KESZ/

Szeghalmi Árpád /MIÉP/

Takács Ernőné /MAB/

MTA elnöki jutalmat kaptak:

Mezei Gábor /VÁTI/

Vermes József /MTA KESZ/

Varga László /MIÉP/

Horváth Imre /MAB/

Orosz István /MAK/

Szabó Dénes /MAK/

Mivel a MAB-székház ünnepélyes átadása a MAB történetének egyik kiemelkedő emlékü napja volt, érdemes megörökíteni, kik voltak jelen:

Az MTA Elnökségét képviselte:

Szentágothai János elnök, akadémikus
Pál Lénárd főtitkár, akadémikus
Polinszky Károly alelnök, akadémikus
Csizmadia Ernő akadémikus
Földiák Gábor művelődési miniszterhelyettes
Fülöp József akadémikus
Hadrovics László akadémikus
Kónya Albert akadémikus
Leindler László akadémikus
Martos Ferenc akadémikus
Nász István akadémikus
Osztrovszki György akadémikus
Prohászka János akadémikus
Szabó Kálmán akadémikus
Rakusz Lajos a TPB titkára

Az MTA apparátusából:

Bodon Pál
Csomó István
Gerencsér Emilné
Kónya Sándor
Oszlánszky Magda
Ruff Győző
Thész János
Tóth Ferenc

Az MTA területi bizottságaiból:

Bognár Rezső DAB-elnök
Nemecz Ernő VEAB-elnök
Tandori Károly SZAB-tag
Tigyi József PAB-alelnök
Czeglédi Béla tud. titkár /PAB/
Szániel Imre tud. titkár /SZAB/
Bakács Tiborné szerv. titkár /VEAB/
Szabó László szerv. titkár /DAB/

Az MSZMP megyei és Miskolc városi bizottságai részéről:

Grósz Károly, Borsod-Abaúj-Zemplén megyei PB első titkára
Géczi János, Nógrád megyei PB első titkára
Schmidt Rezső, Heves megyei PB titkára
Dudla József, a miskolci PB első titkára

A Tanácsok részéről:

Devcsics Miklós, Nógrád megye tanácselnöke
Porkoláb Albert, Borsod-Abaúj-Zemplén megye tanácselnökhelyet-
tese
Rózsa Kálmán, Miskolc város tanácselnöke

Az NME részéről /a MAB tagjain kívül/:

Bak István, az egyetemi PB titkára
Cselényi József, az egyetemi SZB titkára
Takács Ernő dékán
Sulcz Ferenc dékán
Páczelt István dékán

A kitüntetettek, jutalmazottak vezetői:

Kálnoki Kis Sándor /VÁTI/
Sándor György/MTA KESZ/
Szeiberling László /MTA KESZ/
Mészáros Ottó /MTA KESZ/
Pálos Lajos /MIÉP/

Észak-Magyarország TIT és MTESZ megyei Szervezeteinek elnökei
/a 3 MAB-tagon kívül/:

Kovács Jenő /MTESZ Heves megyei Szervezete/
Szaladnya Sándor /MTESZ Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Szervezete/

A MAB-székház faliszőnyegének alkotója:

Nagy Gy. Margit

MAB-tagok

Zambó János elnök, akadémikus
Bandur Károly alelnök, a TIT Nógrád megyei elnöke
Szücs László alelnök
Terplán Zénó tud. titkár
Alaitner István
Balogh Péter
Budai László
Czibere Tibor akadémikus, a TIT Borsod-Abaúj-Zemplén megyei
elnöke, az NME rektora
Horváth István
Hrabecz József
Kratochwill Ferenc, az NME dékánja
Nagy Aladár
Nagy József
Simon Sándor akadémikus
Szalai György
Szilas A. Pál
Tarján Gusztáv akadémikus
Tóth József
Ürmössy László, a MTESZ Nógrád megyei elnöke
/Ez volt egyben a MAB 11. ülése/

A MAB-klubtanács vezetői:

Kozák Imre elnök
Ujszászy László titkár

A MAB-szakbizottsági titkárok, mint rendezők:

Gáspárdy László
Károly Gyula
Király Béla
Krisztián József
Lorencz Sándor
Nagy György
Schultz György
Szintay István

A MAB állandó alkalmazottai:

Takács Ernőné szervező titkár
Szeghalmi Árpádné gazdasági ügyintéző
Gácsai Anikó ügyviteli dolgozó
Horváth Imréné gondnok
Horváth Imre gépkocsivezető
Deák László technikus
Suhaj Ferenc portás
Nagy Lajosné portás
Dobrosi Imréné takarító
Jakubik Andrásné takarító

A már felsorolt kitüntetettek, jutalmazottak

A televízió, rádió, sajtó, fotó képviselői:

MTI
MTV /Lódi György vezetésével/
MR /Antal Magda/
"Észak-Magyarország" /Wirth Lajos és Benedek Miklós/
"Heves megyei Népújság"
"Nógrád"
miskolci "Déli Hírlap"
Fotósok a MAB megbízásából /Nagy Lajos és Hamerli Jenőné/

A MAB-székház ünnepélyes átadását követően a jelenlévők aláírták a MAB-vendégkönyvet, átvették a névre szóló Emléklapot, megtekintették a MAB-székházat, majd az Avas Étteremben ebéden vettek részt.

Az MTA Elnöksége további két programot bonyolított le a nap folyamán. Reggel a Budapest-Miskolc közötti utat Kompolton megszakították, ahol a GATE Kompolti Kutató Intézetében a vendégeket a MAB részéről Bandúr Károly alelnök, Szücs László alelnök és Terplán Zénó tud. titkár üdvözölte, majd Szalai György intézeti igazgató, a MAB Mezőgazdasági Szakbizottságának elnöke tájékoztatta a jelenlévőket az intézet kutatásairól, majd válaszolt a kérdésekre.

Délután a Miskolc-Budapest közötti autóbusz-út Eger városán át vezetett, és az Elnökség először a Ho Si Minh Tanárképző Főiskola patinás dísztermében hallgatta meg Szücs László főigazgató, MAB-alelnök beszámolóját a főiskola munkájáról, a tanszékek kutatásairól. Az Elnökséget Virág Károly, az MSZMP Heves megyei PB titkár üdvözölte. Ezután Antalóczy Lajos igazgató mutatta meg az érseki könyvtár értékesebb régi könyveit.

A MAB-székház ünnepélyes átadásának, az MTA Elnöksége gazdag programja előkészítésében, lebonyolításában nagyon sokan vállaltak fontos szerepet. Mindannyiok felsorolása több oldalt töltene be. Ehelyett ezúton mond köszönetet minden önzetlen segítségért e sorok összefoglalója.

Szentágothai János ünnepi beszéde

Tisztelt Ünnepi Ülés! Kedves Vendégeink!

Az országban folyó tudományos munka jobb területi megoszlása érdekében az 1961. februári ülésen hozott elnökségi határozattal olyan akadémiai bizottsági rendszer kiépítése indult útjára, amely ma öt akadémiai központtal az ország 19 megyéjéből 18 megyére kiterjedően - a központi elgondolások szellemében - szolgálja a helyi tudományos élet fejlődését,

- összefogja a régió tudományos szakembereit a tudomány művelésének hatékonyabbá tétele érdekében
- segíti az új tudományos eredmények elérését, a regionális és egyéb területi fejlesztési tervek tudományos megalapozását és azok megvalósítását.

Erős tulzás lenne azt állítani, hogy kezdettől ilyen világos lett volna ez a cél. A kezdeti elgondolásoktól a területi bizottságok munkájára most már általánosan is kimondható jellemzőkig, az ország és a régió tudományos, társadalmi életében ma betöltött szerepükig eltelt 23 év története bizonyos szempontból tükrözi azokat a változásokat is, amelyek ebben az időszakban országunk gazdasági életében, társadalmunk fejlődésében természetesen kihatottak egész tudományos életünkre.

A kezdetben Szeged városra orientált bizottsági munka közel 10 éven át az Elnökség által 1961-ben rögzített célok valóra váltásának utkeresése volt. - A Pécsi Akadémiai Bizottság feladatainak szélesebb körű, már nemcsak egy város, hanem egy megye tudományos életére kiterjedő megfogalmazása és a tényleges munka beindulása arra az időszakra esik, amikor a népgazdaság extenzív fejlődése lehetőségeinek csökkenésével párhuzamosan megnőtt a tudomány társadalmi szerepe, előtérbe került a tudomány és a gyakorlat kapcsolatának erősítése.

Az új gazdaságirányítási rendszer bevezetésének időszakában - kezdünk felnőni mi is a tényleges feladatokhoz. A megyék párt és tanácsi vezetői az Akadémia kiépülés alatt álló területi bizottsági rendszerében, mint szervezeti formákban meglátták azt a lehetőséget, hogy a tudományos testületek képesek megvalósítani a népgazdasági, az országos tudománypolitikai érdekeknek alárendelten, régióméretű szervezeti keretben az intézményi, megyei, regionális gazdaságpolitikai és tudománypolitikai feladatok koordinálását; hogy e bizottságok olyan tudományos fórumokká válhatnak, amelyek a konkrét feladatokon át - az ágazati elv megsértése nélkül - alkalmasak az ágazati irányítás rendszerébe szervezett tudományos intézmények tevékenységének régiószintű összehangolására; hogy a regionális koordinációval javíthatók az irányítás feltételei, mert szélesedik az információ bázisa, összehangoltabbá válik a tervezés és döntés-előkészítés, sokrétűbb és felelősségteljesebb lesz a végrehajtás megszervezésének és ellenőrzésének társadalmi háttere.

Ezek konkrétan a veszprémi, a debreceni, majd a miskolci akadémiai bizottságok megalakításában valósultak meg és pedig

oly módon, hogy az a tudományos tudománypolitikai és tudomány-szervezői tevékenység, amelyet a régió várt - és ma már kap is - a bizottságoktól, messze meghaladta és meghaladja az El-nökség 1961-es, idevonatkozó elgondolásait.

De messze meghaladta az Akadémia eredeti elgondolásait az a kezdeményező-készség, anyagi és erkölcsi támogatás is, amely a régió vezetése részéről bizottságaink központjainak létrehozásában, a tudományos szellemi bázis kiépítésében, a bizottságok tudományos és társadalmi súlyának megteremtésében megnyilvánult. Nem kis örömmel, sőt bizonyos büszkeséggel állapítható meg az is, hogy amikor a 70-es évek elején az új gazdaságirányítási rendszer bevezetését követő, általánosan kedvező légkört a gazdaságpolitika szférájában megtorpanás váltotta fel, a tudománypolitikában ez a merevedés - szerencsére - nem következett be.

Az Akadémia kiszélesedő regionális tevékenysége és a már említett helyi igények 1979-re szükségessé tették, hogy az El-nökség megvizsgálja a bizottságok addigi munkáját, összegezze a tapasztalatokat és állást foglaljon azokban a kérdésekben, amelyek a munka kibontakozását tovább segíthetik, ill. gátolják, vagy helytelen irányba terelhetik.

A nagyon körültekintő munkával, valamennyi bizottság bevonásával készült értékelés és javaslatok alapján meghozott el-nökségi határozat a jövőt illetően mindenekelőtt a területi jelleg erősítését jelölte meg. Meghatározta a regionális határokat, újrafogalmazta a bizottságok működtetésével kapcsolatos célokat és az abból eredő főbb feladatokat. Hangsúlyozta a területi bizottságok területi fórum jellegét, amelyeknek nem feladata a közvetlen kutatás és a kutatás irányítása. Feladata azonban: a tudományos munkának és a tudományos szellemi potenciálnak a régióban való összehangolása, a helyi igényeknek a központi elgondolásokkal egyeztetett, megfelelő irányba terelése; a helyi erőforrások tudományos vonatkozásainak felderítése és hatékony felhasználásuk előmozdítása; segíteni a párt- és állami vezetést, a tanácsi szerveket a tudomány eszközeivel döntéseik előkészítésében, a határozatok végrehajtásában.

A Miskolci Akadémiai Bizottság megalakulása arra az időszakra esik, amikor a helyi igények és az Akadémia szervezeti kereteiben adott lehetőségek tisztázódnak, a feladatok újrafogalmazása megkezdődik és négy területi bizottság működési tapasztalatának összegezésére kerülhet sor.

Ugy érzem /legalábbis az elmúlt 4 év tevékenysége ezt látszik bizonyítani/: az a körülmény, hogy a koncepcionális kérdések vitájában a bizottságnak már alkalma volt részt venni, segítette jó irányba indítani a saját szak- és munkabizottsági hálózat kiépítését, a munkaterv kialakítását.

Elemezve a kialakított szak- és munkabizottsági hálózatot, szembe-tűnő vonás, hogy a hagyományos diszciplinák szerinti szakbizottságokban nagy az aránya a régiót érintő aktuális kérdések vizsgálatát végző munkabizottságoknak. Példaként a Közgazdaságtudományi Szakbizottságot emelem ki, amely négy munkabizottságban a számítástechnika közgazdasági alkalmazásával, a terü-

let- és településfejlesztéssel, a vállalatgazdálkodással és a vállalati innovációval foglalkozik. Teljesen nyitott a Mezőgazdasági Szakbizottság belső szervezete, amely a gyakorlati élet-
hez ugyancsak szorosan kapcsolódó aktuális témákat /mint pl. Észak-Magyarország gabonatermesztési feladatai, a hevesi homok-
hát fejlesztési koncepciója, a közgazdasági szabályozók hatása a régió mezőgazdasági üzemeiben/ alkalmi bizottságokban, az ér-
dekelt szakigazgatási szervek és üzemek képviselőinek bevonásá-
val vizsgálja, ill. tudományos ülészekon vitatja meg.

A szak- és munkabizottságok valamennyi területen töreked-
nek a témák sokoldalú megközelítésére, együttműködésre más bi-
zottságokkal és a többi területi bizottság, elsősorban természe-
tesen a Debreceni Akadémiai Bizottság szakbizottságaival. Ott,
ahol a régióban hiányzik, vagy nem megfelelő a tudományos hát-
tér a tudományos előrelépéshez, a szakemberek közvetlenül kap-
csolódnak a DAB munkájához, ill. rendszeres kapcsolattartást
valósítanak meg, mint pl. a matematika és a fizika területén.
Figyelemre méltó formái a friss szellemi erők felszínre hozásá-
nak, egymás munkája és a helyi adottságok megismerésének, a re-
ális feladatok megfogalmazásának az Egészségügyi Szakbizottság
kihelyezett ülései a különböző kórházakban, az egymástól eddig
elszigetelt szakmai bázisokban.

Nem kívánok valamennyi szakbizottság működési módjára, tu-
dományos tevékenységére kitérni, hiszen az idevonatkozó részle-
tes beszámolókat elolvashatjuk a MAB Tájékoztató füzeteiben, és
a kiemelkedő események külön is szerepelnek az Akadémia közgyü-
lési beszámolóiban. Amiért a bizottság tudományszervező munká-
jából néhány jellemző vonást mégis kiemeltem, azzal a tudomá-
nyos, társadalmi és gazdasági feladatokhoz jól alkalmazkodó, a
merev szervezeti keret feloldását segítő lehetőségekre kívántam
a figyelmet felhívni.

A Bizottságban végzett munka elsősorban természetesen regio-
nális érdekeket szolgál, de éppen a tudományos munka és a tudo-
mányos eredmények sajátosságaiából fakadóan túllépi a régió ha-
tárait és országos feladatok megoldásához ad segítséget.

Mindannyiunk számára örvendetes az, ahogyan az országos fő-
hatóságok, irányító szervek értékelik az Akadémia területi tes-
teteinek munkáját. Segítségüket igénylik különböző koncepci-
óknak, a régiót közvetlenül is érintő elgondolásoknak a kidol-
gozásához, véleményüket kérik adott témákban készült tervezetek-
hez döntéseik meghozatala előtt. Ismét csak példaként:

a Miskolci Akadémiai Bizottság - valamennyi területi bi-
zottsággal együtt - véleményt nyilvánított

- a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága és a Mi-
nisztertanács közös irányelveiről a lakásépítés, lakásfenn-
tartás, lakásgazdálkodás és elosztás fejlesztése kérdésében,
a környezetvédelemmel összefüggő feladatokról;
- az infrastruktúra hosszútávú fejlesztésének főirányairól.

A jelen és az elkövetkező időszak fontos feladata: a regio-
nális és településrendezési tervekben való közreműködés, amely

munkába közvetlenül az Állami Tervbizottság határozata vonta be a területi bizottságokat, és amely szerves része az Akadémia ezirányu központi munkájának.

A helyi szervek kérésére adott bizottsági vélemények közül

- a megyei tanács elnöke számára "Borsod-Abauj-Zemplén megye hosszútávú környezetvédelmi koncepciójáról", továbbá
- a miskolci párt- és tanácsi vezetés számára "Miskolc és településcsoportja általános rendezési tervéről" készült véleményeket emlitem meg.

Az elért eredményekben szükséges meglátnunk azoknak a munkakapcsolatoknak a szerepét, amely a Bizottság, valamint a régió párt- és tanácsi vezetése, az Akadémia tudományos osztályai, szak- és munkabizottságai, a MTESZ és a TIT helyi szervei, a vállalatok, gazdaságok között létrejött. Az elkövetkező időszak sikeres munkájának a kapcsolatok elmélyítése fontos záloga.

Megmaradva azon az uton, amely a fent kiemelt néhány példa szerint is helyesnek bizonyult, tovább kell gondolni valamennyi területen az előrelépés lehetőségeit. Fontosnak tartanám pl. a Társadalomtudományi Szakbizottság és az illetékes akadémiai szakbizottságok meglévő együttműködésének erősítését különösen a három megye nemzeti kulturájának ápolásában. Ennek a szakbizottságnak jelentősebb tudományos bázis nélkül, szétszórtnan élő és dolgozó tudományos szakemberekkel kell ellátnia feladatát, s helyes volna, ha az illetékes tudományos osztályok aktívabban fordulnának e terület felé. - Szélesebbé válik a jövőben a bizottsági munka az Állam- és Jogtudományi Kar létesítése következtében, ami az együttműködések gazdagítását is szükségképpen magával hozza. Célszerű megvizsgálni a pályadíjak rendszerében, a publikációk területén adott lehetőségeket, az új székház működésével pedig a rendezvényekkel kapcsolatos kérdéseket.

Mindezek részletes vizsgálatára a mai ünnepi ülés nem ad alkalmat. Erre a Debrecenben már sikerrel megtartott, a területi bizottságok vezetőinek közös munkaértekezletét érzem folytatandó gyakorlatnak, ahol mód nyílik a tapasztalatok kicserélésére is.

Tisztelt Ünnepi Ülés!

Hasonlóan a többi területi bizottság megalakulásához - mint arról már említést tettem - a Miskolci Akadémiai Bizottság életrehívásában is jelentős szerepe volt a helyi vezető szervek kezdeményezésének, áldozatvállalásának. Ezt az épületet, amelyben a Bizottság most otthont kap, 1977. ápr. 20-i keltezéssel a Borsod-Abauj-Zemplén megyei Tanács elnöke utján ajánlotta fel a megyei vezetés akadémiai célokra, de a Bizottság megalakításának tervei korábbiak az épület kiválasztásánál.

Őszinte hálával mondok köszönetet a Megyei Tanácsnak ezért a felajánlásért, az épület birtokbavételével kapcsolatban nyújtott megyei és városi segítségért, a Borsod-Abauj-Zemplén megyei pártvezetés kezdeményező támogatásáért, a Bizottság munkájához nyújtott folyamatos segítségért, a társ megyék vezetőinek segítõ-

készségükért, a Nehézipari Műszaki Egyetem vezetőinek, hogy öt éven át otthont adtak a Bizottság munkájának; a MAB vezetőinek és munkatársainak, akik igen sokat fáradoztak azon, hogy az épület a tervek szerint kerülhessen átadásra; a tervezőknek és a kivitelezésben részt vevőknek, akik ezt a napot számunkra valóban ünneppé kívánták tenni.

Ezzel az épülettel - bár elsődlegesen a MAB munkáját fogja segíteni - egész tudományos életünk gazdagodik. Hivatásszerű működtetésével lehetővé válik a tudományos rendezvények decentralizáltabb, kulturált körülmények közötti megszervezése, lebonyolítása, külföldi és hazai tudósaink elszállásolása, a könyvek és folyóiratok megfelelő formában való tárolása.

Nem vagyok egyedül az Elnökség tagjai sorában, aki az elmúlt, nem egészen tíz év alatt a területi bizottságok székházával kapcsolatos ünnepeken részt vehettem. Ebben, és az ezt megelőző akadémiai ciklusban került átadásra a Veszprémi Akadémiai Bizottság székháza, a tanácskozó termekkel és vendégszobákkal kibővített és felújított pécsi és szegedi akadémiai székház, a Debreceni Akadémiai Bizottság új székháza és most a Miskolci Akadémiai Bizottság központja. Ezt azért is tartom szükségesnek megemlíteni, mert hűen tükrözi az Akadémia Központi vezetésének állásfoglalásait a területi bizottsági munka súlyának és szerepének meghatározásában, és mutatja azt, hogy gazdasági életünk egyre nehezebbé váló körülményei között is lehetőséget kívánt teremteni az Akadémia a regionális munka feltételeinek magasszintű biztosítására.

1979. november 30-án, a Miskolci Akadémiai Bizottság alakuló ülésén Zambó János akadémiai rendes tag, a Bizottság elnöke azzal a régi igazsággal indította el a bizottsági munkát, hogy "Minden Demoszthenésznél szebben beszél a tett". Ugy gondolom, az eltelt 3 év bizonyítéka annak, hogy a Bizottságban valóban a "tetté" volt a vezető szerep. Kérem az Elnökség Miskolci Bizottságát, annak vezetőit, tagjait, a bizottsági apparátus dolgozóit, hogy ebben a szép környezetben is az alakuló ülésen magukévá tett gondolatnak jegyében munkálkodjanak, tegyék valóban a tudomány otthonává az épületet a bizottsági munkába bevont közel 800 munkatárs számára, és segítsék a kitűzött céljuk elérését, feladataink megoldását.

Ezzel átadom rendeltetésének a MAB új székházát és kívánok mindannyiuknak jó egészséget, jó munkát!

Miskolc, 1984. március 20.

Zambó János köszönő szavai

Tisztelt Ünnepi Ülés, Kedves Vendégeink!

Még elemista iskolás koromban hallottam falusi tanítómes-
teremtől azt a szállóigét, hogy "nyelvében él a nemzet". Persze
én ezt akkor nem értettem. Csak később tanulhattam meg, hogy ez
az igazság a teljes igazságnak csak egy kis része. Egész terje-
delmében, minden dimenziójában, kiteljesedő kulturájában él a
nemzet. Abban és akkor él a nemzet, ha egy hektárról a lehető
maximális termést takarítja be időben, rendben, maradék nélkül.
Ha nemes nektárt, nedűt tud csepegtetni Tokaj szőlővesszején.
Abban és akkor él a nemzet, ha tisztelettel és megbecsüléssel
tud tekinteni azokra a férfiakra, akik munka után széntől feke-
télő, izzadtságtól barázdált arccal lépnek ki a kasból, az ak-
nagárdon. Akkor és abban él a nemzet, ha szeretettel keblére
tudja ölelni azokat a pedagógusokat, akik gyermekeinket, uno-
káinkat betüvetésre tanítják. Akkor és abban él a nemzet, ha
tisztelettel adózik azoknak a munkásoknak, akik mesteri kézzel
és okos fővel tudják kikovácsolni mindazt, amire egy kulturált
nemzetnek szüksége van.

Folytathatnám, de nem teszem. Csak még annyit: él a nemzet
társadalmának igazságosságában, él társadalmának erkölcsében,
él szívet és lelket gyönyörködtető költészetében és zenéjében,
embert megrendítő irodalmában és képzőművészetében, de él a
nemzet előrelátó, okosító tudományában is.

Mintha Széchenyi szelleme járna most is itt. Mintha halla-
nám Kossuth Lajos szavait: "E percnél irtózatossága nagyszerűsége
szorítva hat le keblemre." S nekem most nem lehet más felada-
tom és nem lehet más szavam - engedve szívem szorításának - a
MAB teljes tagsága nevében alázattal hajtom meg fejemet a ma-
gyar nép e nemes gesztusa előtt, amellyel nekünk ezt az ott-
hont adományozta.

Mindannyian nagyon jól tudjuk, hogy ezt még nem érdemeltük
ki, csak ezután kell kiérdemelnünk. Igérhetem, azon fogunk fá-
radozni, hogy ez a ház valóban a tudomány csarnoka legyen. De
fáradozni fogunk azon is, hogy létjogosultságot nyerjen a ké-
telkedés, mint a tudománynak egyik alapvető hajtóereje. Azon
leszünk, hogy e ház falain belül ne kapjon helyet a szürkeség,
a sznobság, a szószátyárkodás, ne legyen példakép a közepsze-
rűség. Azon leszünk, hogy azon a szűk kis területen, amely ne-
künk kiméretett, valóban éljen a nemzet. Szívvvel, lélekkel fog-
juk szolgálni azt a népet, amelyből vétettünk, azt a hazát, ame-
lyet csontunk velejéig szeretünk, amely ápol s majdan eltakar.

Tisztelt Elnökség, tisztelt Vendégeink! A MAB teljes tag-
sága nevében hálás szívvvel megköszönöm, hogy eljöttek közénk,
és ezt a napot számunkra nevezetessé tették.

Grósz Károly üdvözlő felszólalása

Tisztelt Ünnepi Ülés!

A Borsod-Abaúj-Zemplén, a Heves és Nógrád megyei pártbizottságok, a megyei tanácsok, a társadalmi szervezetek nevében őszinte tisztelettel köszöntöm Önöket az észak-magyarországi régió Akadémiai Bizottsága - a Miskolci Akadémiai Bizottság - székházának átadási ünnepségén.

Önök olyan tájegységet tiszteltek meg mai látogatásukkal, ahol az egyre növekvő gazdasági és társadalmi gondok ellenére is kiegyensúlyozott, szorgalmas munka folyik, ahol a munkások, a mezőgazdasági dolgozók, az értelmiségiek teszik mindannapi dolgaikat.

A politikai viszonyok kiegyensúlyozottak. A társadalmi feszültségek azonban növekednek. A lelassult gazdasági fejlődés, a stagnáló életszínvonal, a jogosnak ítélt szociális szükségletek kielégítetlensége új - eddig ilyen súllyal nem jelentkező - ellentmondásokat, kedvezőtlen hangulat jelenségeket, zavaros ideológiai nézeteket hoztak felszínre.

Ipari és termelőszövetkezeti üzeink gazdálkodási körülményei bonyolultabbá váltak. Pl. Borsod megye ipari termelésének nagyobb részét biztosító nehézvegyipari és kohászati üzeinket válság sújtja. Mezőgazdaságunk kedvezőtlen természeti adottsága - a szigorubb jövedelemelvonás hatására - a szorgalmasabb és hatékonyabb munka ellenére is, csak szerényebb eredményességet biztosít. Lelassult a műszaki fejlesztés, jelentősen csökkent a beruházás.

Ilyen körülmények között a legszélesebb méretű társadalmi összefogás, az okos, fegyelmezett munka, legnagyobb tartalékunk az elmúlt évtizedekben felhalmozódott szellemi tudás, a helyi lehetőségek kihasználása, a korábbihoz mérve szerényebb eredmények becsülete, jelenthet számunkra egyetlen választható utat.

Erőfeszítéseinkhez semmivel sem pótolható segítséget kaptunk az Észak-Magyarországon dolgozó tudósainktól, a Miskolci Akadémiai Bizottság tagjaitól. Mindnyájunk nevében köszönöm segítőkész, alkotó munkájukat!

Nincs módomban felsorolni mindazt a szellemi, erkölcsi, politikai támogatást, amit a kilenc szakbizottság három-négy esztendő alatt nyújtott, megyénk állami, társadalmi, gazdasági vezetésének. Konkrét döntésekben jelentek azonban meg a régió gabonatermesztéséről Egerben szervezett tanácskozás ajánlásai, Borsod megye hosszútávú környezetvédelmi koncepciójának, valamint Miskolc város és település-csoportjai fejlesztési programjának kidolgozásához megfogalmazott javaslatok. Rendkívül gondolatgazdag tanácsokat kaptunk a régió gépiparának helyzetéről, ajánlásokat a hibák kiküszöböléséről. Megismertük az Akadémiai Bizottság véleményét a magyar felsőoktatás helyzetéről, a lakásépítés, -elosztás, -gazdálkodás gyakorlatáról, a gazdaságirányítási rendszerről Észak-Magyarországon szerzett tapasztalatát. Mindez gazdagította, segítette munkánkat.

E tiszteletreméltó eredmények ugyanakkor nem feledtethetik, hogy a lehetőségeink és a növekvő szükségletek még nagyobb teljesítményt várnak mindnyájunktól. Ugy látjuk, hogy a jövőben a megyei pártbizottságok, állami és gazdasági szervek nagyobb kezdeményezésére lesz szükség a hatékonyabb együttműködés érdekében.

Kérjük a Miskolci Akadémiai Bizottság tagjaitól, vállaljanak a jövőben is részt súlyos, fojtogató gondjaink megoldásában. Mindenekelőtt segítsenek egy új gazdálkodási magatartás kialakításában. Véleményünk szerint az ismert népgazdasági gondok miatt az utóbbi esztendőkből nem kap kellő ösztönzést a műszaki fejlesztés. Tulzottan előtérbe került a gondolkodásban és az intézkedésekben a rövidtávú, praktikus megoldások, a hosszútávú tervezés helyett. Azt tapasztaljuk, felülvizsgálatra szorul a vállalatok belső szervezete és ösztönzési mechanizmusa. Fejlesztünk kell a gazdálkodó egységek egymás közötti kapcsolatát és hosszú távú közös érdekeltiségre épülő együttműködést. Meg kell sokszoroznunk a viszonylag kisberuházásokkal megvalósítható innovációs tevékenységet, javítani a kialakult műszaki színvonalon megtermelhető termékek minőségét. Át kell alakítanunk az elmúlt négy évtized fejlődése eredményeként elavulttá vált egyenlőségi és egyenlőségi gyakorlatot. Új tartalommal kell megtöltenünk a szociális-egzisztenciális biztonság fogalmát. Biztosítani kell az ezredforduló követelményeinek megfelelő műveltségi színvonalat. Mi itt Észak-Magyarországon úgy látjuk, közös erőfeszítéssel mindenkor biztosítanunk kell az emberi feltételeket, a kívánatos politikai légkört és közszellemet.

Megígérhetem Önöknek, hogy azon leszünk, hogy rendelkezésükre álljon - lehetőségeinkhez mérten - alkotó munkájuk legjobb feltétele. Felhasználom az alkalmat és Észak-Magyarország párt- és állami vezetése nevében megköszönöm a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének jóindulatú támogatását, és kérjük azt a jövőben is. Kivánok kedves mindnyájuknak jó egészséget, eredményes munkát. Kivánom a Miskolci Akadémiai Bizottság tagjainak - akár megyénkben élnek, s dolgoznak, akár nem - tekintsék e házat egyik alkotó otthonuknak.

Köszönöm a figyelmüket!

Bognár Rezső üdvözlő szavai

Őszinte, nagy örömmel teszek eleget annak a megtisztelő megbízatásnak, hogy a többi területi akadémiai bizottság - a Szegedi, a Pécsi, a Veszprémi és a Debreceni Akadémiai Bizottság nevében tisztelettel, szeretettel és őszinte nagyrabecsüléssel gratuláljak a Miskolci Akadémiai Bizottságnak új székháza felavatásának alkalmából.

Időben és térben a mi bizottságunk van legközelebb a Miskolci Akadémiai Bizottsághoz, de ezen túlmenően a már eddig kialakult személyes kapcsolatok, valamint a már részben megvalósult együttműködésünk bizonyítják, hogy a tudomány nem ismer határokat és megyehatárokat. Hozzátehetem még azt is, hogy feladatunk megvalósításában sok hasonló és sokszor közös gondjaink és problémáink vannak és lesznek, ezért az együttműködés bizottságaink, sőt mind az öt akadémiai bizottság között elengedhetetlen. Ismételten hivatkozom a már 1969-ben lefektetett tudománypolitikai irányelveknek arra a megállapítására, hogy: "Részben vidéki egyetemi kutatások fejlesztésével, részben kutatóintézetek vagy részlegek vidékre való telepítésével meghatározott profilu vidéki tudományos centrumok kialakítására kell törekedni. Kivánatos olyan életkörülmények és közéleti szellem megteremtése, hogy a kutatók szívesen dolgozzanak ilyen vidéki központokban."

Ezért is örömmel üdvözölhetjük a Miskolci Akadémiai Bizottság új székházának elkészítését és felavatását, mivel ez a tudománypolitikai irányelvek célkitűzéseinek egyik jelentős megvalósulását jelenti. Ezért hálások lehetünk és köszönetünket kell kifejeznünk.

Tapasztalatunk alapján mondhatom, hogy a székház döntő mértékben megjavította munkánkat a területen dolgozó tudományt művelő erők összefogása, aktivizálása és a tudományos szellemi potenciálnak a régióban való összehangolása és kulturális terveinek megvalósítása érdekében.

És ma is időszerűek Eötvös Lóránd szavai, aki az 1899-ben tartott akadémiai közgyűlésen elnöki beszédében a következőket mondta: "A tudományos erők egyesítésének szükségessége sohasem volt annyira érezhető, mint ma", majd így folytatja: "fölldülvén és széles körben elterjedvén a tudomány, ennek előmozdítása is megszűnt egyes kiválasztottak magánügye lenni, közügy lett ma már abból...". És hogy valóban milyen széles körben, a területeinkhez tartozó egyetemeken, főiskolákon, kutatóintézetekben, gyárakban, mezőgazdaságban, stb. terjed és fejlődik a tudomány, azt talán mi látjuk legjobban, akik felmérjük, számontartjuk, mozgósítjuk és aktivizáljuk a tudományt művelőket.

A ránk háruló szép, nemes, de nem könnyű feladatok elvégzését fogja elősegíteni ez az új székház is. A többi akadémiai bizottság nevében is kívánom, hogy a Miskolci Akadémiai Bizottság további eredményes munkát végezzen az egyetemes magyar tudomány és a gyakorlat fejlődése érdekében. Ehhez kívánok jó munkát, erőt, egészséget.

II.

E m l é k e z t e t ő

a Miskolci Akadémiai Bizottság /MAB/ 1984. febr. 23-án a
MAB-székházban tartott 10. üléséről

Az ülésen jelen volt a MAB 20 tagja /hiányzott: Énekes Sándor, Kratochwill Ferenc, Szilas A. Pál, Tarján Gusztáv és Ürmössy László/. Jelen volt még Orosz István a MAK vezetője, Takács Ernőné a MAB szerv. titkára és Gácsi Anikó ügyv. dolgozó. A külföldön lévő Szilas A. Pált Takács Ernő a Geo-Munkabizottság elnöke képviselte. Vendégek voltak: Vasas Joachim az MSZMP Heves megyei Bizottságának osztályvezetője, Kapás József az MSZMP Nógrád megyei Bizottságának politikai munkatársa, Richter Tibor az MSZMP Borsod-Abauj-Zemplén megyei Bizottságának politikai munkatársa, Porkoláb Albert a Borsod-Abauj-Zemplén megyei Tanács elnökhelyettese és Illés Miklós, a Nógrád megyei Tanács elnökhelyettese.

Az ülést Zambó János, a MAB elnöke vezette.

Napirendi pontok:

1. Bejelentések
2. A MAB 1983. évi beszámolója és 1984. évi munkaterve, a szakbizottságok 1983. évi beszámolóinak és 1984. évi munkaterveinek elfogadása
3. A MAB 1984. évre meghirdetendő pályázati témáinak elfogadása
4. A MAB-Klub működési szabályzattervezete és a Klubtanács személyi összetétele
5. A MAB-székház bemutatása.

A "Bejelentések" során Terplán Zénó, a MAB tud. titkára bejelentette, hogy a MAB-székház ünnepélyes átadására 1984. márc. 20-án 11 óra 30 perckor kerül sor. Kérte a MAB tagjait, hogy az ünnepségen vegyenek részt. Kérte továbbá a szakbizottsági elnököket, hogy vonják be a szakbizottságok munkáiba a tudományos fokozattal rendelkezőket, mivel ezek közül közel 50-en nem tagjai egyik szak- ill. munkabizottságnak sem.

A második napirend során a MAB - néhány kisebb kiegészítéssel - elfogadta a MAB 1983-as beszámolóját és 1984. évi

munkatervét, valamint a MAB szakbizottságainak beszámolóit és munkaterveit. Simon Sándor kiegészítette a Kohászati Szakbizottság munkatervét. - A MAB elfogadta a szakbizottságok munkaterveit.

A harmadik napirendben szereplő MAB-pályázatokról vita alakult ki. Hozzászólók voltak: Alaitner István, Prónay Gábor, Takács Ernő, Nagy Aladár, Kun László, Bandur Károly, Hrabcz József, Szücs László, Simon Sándor, Bócsa Iván, Zambó János, Porkoláb Albert, Terplán Zénó, Orosz István, Gerencsér Emilné, Tóth József, Horváth István.

A MAB elfogadta az előterjesztést a pályázati témák kérdésében azzal a kiegészítéssel, hogy a felajánló vállalatoktól, intézményektől be kell kérni a jutalom-alapot megerősítő nyilatkozatot. Továbbá meg kell vizsgálni, hogy egyes pályázati témákat nem kellene-e hosszabb határidőre kiírni, azaz másik naptári évre áthuzódókat is meghirdetni.- A pedagógusok számára kérdéses, hogy a MAB hirdessen-e meg pályázatok akkor, amikor a tanácsok minden évben irnak ki pályázati témákat részükre.

Ezután a MAB megerősítette Zambó János elnök jan. 12-én kelt felkérését, mely szerint Kozák Imre lesz a MAB-klubtanács elnöke. Ezt követően Kozák Imre előterjesztette a Klubtanács tagjaira vonatkozó javaslatát, mely szerint a titkár Ujszászy László, további tagjai Cselényi József, Szigeti Gábor és Tóth Kálmán lennének. Ezt az előterjesztést a MAB elfogadta. A MAB meghallgatta a Klubtanács működési szabályzattervezetét. Hozzászóltak: Simon Sándor, Bócsa Iván, Gerencsér Emilné, Czibere Tibor. A működési szabályzattervezetét a MAB egy évre elfogadta.

Utolsó napirendi pontként a MAB tagjai megtekintették a székházat.

E m l é k e z t e t ő

a Miskolci Akadémiai Bizottság /MAB/ 1984. nov. 21-én Sárospatakon, a Comenius Tanítóképző Főiskolán tartott 12. üléséről

Az ülésen jelen volt a MAB 15 tagja /hiányzott Alaitner István, Balogh Péter, Bócsa Iván, Czibere Tibor, Énekes Sándor, Kócza Imre, Kratochwill Ferenc, Kun László, Nagy Aladár, Simon Sándor/. Jelen volt még Hajdú István az MSZMP KB Tudományos, Közoktatási és Kulturális Osztály alosztályvezetője, Gerencsér Emilné az MTA TTT főelőadója, Takács Ernőné a MAB szerv.titkára, Gácsi Anikó a MAB ügyv. dolgozója. A házigazdák részéről Földy Ferenc főigazgató, Orosz László a városi PB első titkára, Pásztor András a városi PB titkára, Takáts Gyula a városi tanács elnöke, Csuhaj Varjú Imre tszv. főiskolai tanár, Ködöböcz József ny. főiskolai tanár, Rózsa László tszv. főiskolai docens, Benke György gyűjteményigazgató és Bódi Géza gimn. igazgató.

Az ülést Zambó János a MAB elnöke vezette le.

Napirendi pontok:

1. Földy Ferenc főigazgató: "A Comenius Tanítóképző Főiskola és tudományos törekvései" c. előadása /lásd máshol/
2. Szücs László főigazgató: " tanárképzés továbbfejlesztése és az ezzel kapcsolatos eddigi kísérletek" c. előadása /lásd máshol/.

Az előadásokhoz hozzászóltak, ill. kérdéseket tettek fel: Tarján Gusztáv, Szalai György, Benke György, Bandur Károly, Zambó János, Prónay Gábor, Budai László, Nagy József, Ürmössy László, Szilas A.Pál, Vincze Endre és Tóth József.

Terplán Zénó a MAB tud. titkára bejelentette, hogy Kratochwill Ferenc MAB-tag - mivel Budapestre helyezték a Műv. Min.-be - lemondott a MAB Állam- és Jogtudományi Szakbizottságának elnöki tisztségéről. Zambó János elnök ideiglenesen a szakbizottság elnöki teendőinek ellátásával és a szakbizottság megszervezésével Horváth Tibor tszv. egy. tanárt bízta meg.

A MAB jóváhagyta, hogy Horváth Tibor legyen a MAB Állam- és jogtudományi Szakbizottságának elnöke. - Ezután Terplán Zénó ismertette Horváth Tibor előterjesztését a szakbizottság összetételére vonatkozóan, amit a MAB ugyancsak elfogadott.

Ezt követően Szilas A. Pál a MAB Bányászati Szakbizottságának elnöke új munkabizottság alakítására terjesztett elő javaslatot: a Bányászati Számítástechnikai Munkabizottságra. Az elnöki tisztségre Buócz Zoltánt, a műsz. tud. kandidátusát, titkárnak Balla Lászlót, az MTA Bányászati Kémiai Kutatólaboratóriumának tud. munkatársát, társelnöknek Takács Gábort, az NME adjunktusát javasolta. - A MAB az előterjesztést elfogadta.

Zambó János elnök megköszönve a házigazdáknak a lehetőséget, hogy a MAB 12. ülésére a Comenius Tanítóképző Főiskolán kerülhetett sor, az ülést bezárta.

Ezután a résztvevők munkaebéden vettek részt és utána meglátogatták a sárospataki Művelődés Házát és a református nagykönyvtárt.

Földy Ferenc:

A Comenius Tanítóképző Főiskola és tudományos törekvései

A sárospataki tanítóképzés történetét 1531-től, a református kollégium triviális iskolájának létesítésétől számíthatjuk. 1594-ben az iskola kollégiumi rangra emelkedett, amelyben papokat, de ezzel együtt a "rektóriák" számára iskolamestereket is képeztek.

Uj fejezetet jelentett a sárospataki tanítóképzésben 1857, az önálló tanítóképezde létrehozása, majd 1869, amikor az egyház az 1868-as népoktatási törvény szellemében átadta a 12 évig működő tanítóképzőt az államnak.

1959-ig középfokú intézményként működött a pataki tanítóképző. Fejlődése egybeesett az ország többi tanítóképzőjének fejlődésével. Tartalmában sem jelentkeztek komolyabb eltérések, de az alkalmazott formák, eljárások, sajátos pataki vonásokat, ujszerű törekvéseket is tartalmaztak.

Korszakos jelentőségű az egész magyar tanítóképzés történetében 1959. A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa törvényerejű rendelete a tanítóképzést felsőfokúvá fejlesztette. Az ősi múlt, a gazdag hagyományok és a középfokú képzésben elért eredmények alapján a pataki iskola is a felsőfokú tanítóképzők sorába került.

A működés első szakaszában legjelentősebb feladatként szerepelt a felsőfokú oktatás tárgyi, szervezeti, tartalmi feltételeinek megalapozása, megteremtése. Gondos felújítás, korszerűsítés és beruházás után rövid néhány év alatt az épület és a berendezés alkalmassá vált a felsőfokú oktatásra. Ma már zártláncú tv-rendszerrel felszerelt korszerű előadók, laboratóriumok, kísérleti tantermek állnak a hallgatók rendelkezésére. 1964-ben egy új 112 személyes második kollégium építésével, a meglevő korszerűsítésével a hallgatók kollégiumi elhelyezése is kedvezően alakult. Intézetünk diákokotthonát 1968-ban minősítették kollégiummá. Hosszú évek kitartó és eredményes tevékenységéért kétszer - 1979-ben és 1983-ban - érdemelte ki a Kiváló Kollégium megtisztelő címet. Ebben az évben felvette intézetünk volt kiváló tanárának, Dezső Lajosnak a nevét.

1971-től óvónőket is képezünk. Ennek az igénynek a kielégítését egyik legfontosabb társadalompolitikai feladatunknak tekintjük. Az óvónői szakon évfolyamonként egy-egy tanulócsoporttal foglalkozunk, tartalmát a tanítóképzés pedagógiai alapjaira építettük.

A sárospataki tanítóképzés történetében is kiemelkedő jelentőségű 1976, a tanítóképzés főiskolai rangra emelésének éve. Ezáltal szocialista oktatáspolitikánk valóra váltotta a legjobbak által már egy évszázada felvetett igényt. Intézményünk főiskolává avatásán, 1976-ban Comenius nevét vette fel. Ettől a számunkra történelmi jelentőségű évtől kezdve végezzük a főiskolai tanítóképzést Sárospatakon. Tervszerűen szervezett neve-

lő-oktató-képző és tudományos munkával törekszünk arra, hogy ez valóban főiskolai színvonalú képzés legyen.

Mivel a képesítés nélküli nevelők alkalmazásának gyakorlata tartósnak bizonyult, ugrásszerűen megnőtt a levelező hallgatók száma is az intézetben. A levelező tagozaton a tanító- és óvónőképző intézetekben ismert formákon túl 1976-tól a tanári diplomával rendelkezők részére egyéves kiegészítő tanítói szakos képzés is van főiskolánkon.

A hallgatói létszámgyarapodást jól érzékelteti, hogy míg 1959-ben 52, tíz év múlva 1969-ben 189, jelenleg pedig 405 nappali tagozatos hallgatót oktatunk. A levelező tagozaton 454-en tanulnak. Így ebben a tanévben 859 hallgató képzéséről kell gondoskodnunk.

Több éves felmérésünk tapasztalata, hogy a hozzánk került jelöltek pályaképe sok esetben felszínes, esetleges. Nagy pozitívumuk azonban, hogy a gyermekszeretet a hivatáshoz szükséges érzelmi kötődésük meghatározó, pozitív. Nálunk, Patakon a pedagógus hivatásszeretet kialakítását, a hivatás tudatos vállalására való nevelést igen nagy mértékben befolyásolják azok az évszázadokon át felhalmozott eszmei, pedagógiai értékek, eljárássok, amelyek a sárospataki tanítóképzés egyéni vonásait, sajátosságait jelentik.

Szerénytelenség nélkül állítom, hogy ezeket a tradíciókat továbbfejlesztve, szocialista tartalommal gazdagítva, a hivatás szeretet formálásában ma is példásan élen járunk. Valamennyi hallgatónk végzettségének megfelelő munkahelyen, iskolában, közművelődési intézményben helyezkedik el, szívesen vállalva a vidéki kisiskolákat is.

Külön öröm számunkra, hogy a felvételi relatív alsó ponthatár az utóbbi években országosan figyelemre méltó /86,5/. Hallgatóink mintegy 60-70 %-a fizikai dolgozó szülők gyermeke. A fizikai munkát végző szülők arra érdemes gyermekei számára felvételi előkészítést végzünk. Ezeket a fiatalokat tartalmi munkával segítjük, hogy az otthonról hozott hátrányos helyzetüket képesek legyenek legyőzni. Így biztosítjuk számukra intézetünkben az őket megillető helyet.

Örömet jelent számunkra az is, hogy az egyetemi és főiskolai hallgatók között fellelhető tanulmányi minimumot elérő "elégéses szemlélet" főiskolánkra nem jellemző. Hallgatóink tanulmányi átlaga jórendű, az előző évekhez viszonyítva igen szép fejlődést mutat. Több jeles és kitűnő hallgatónk van. A tantervi anyag elsajátításának hatékonyságát, egyrészt feltételeink folyamatos javításával, tökéletesítésével igyekszünk növelni.

A hallgatók képzésében igen fontos szerepet tölt be a könyvtár és a gyakorlóiskola. Könyvtárunk szinte egyidős az intézettel. Alapját az 1868. évi 38. tc. alapján az Erdélyi János örökösaitől 1971-ben megvásárolt 925 kötetet tartalmazó gyűjtemény képezte. A könyvtár fejlődése ezek után az intézet feladatának,

funkcióváltásainak függvényében alakult. Jelenlegi állománya közel 65 ezer könyvtári egység, melynek értéke több mint másfél millió Ft. A beiratkozott olvasók száma ebben az évben 693 fő.

A Művelődési Minisztérium és a Megyei Tanács közös beruházásával 1979-ben új 16 tantermes gyakorló általános iskola épült, amely Árvay Józsefnek, intézményünk első igazgatójának a nevét vette fel, ahol 44 nevelő dolgozik. A testület jelentős része az általános iskolai nevelő-oktató munka mellett szakvezetőként színvonalasan végzi a hallgatók gyakorlati képzését.

A felsőfoku tanítóképzés 25. évében főiskolánk hét tanszékén /Marxizmus-Leninizmus, Neveléstudományi, Nyelvi-Irodalmi, Természettudományi, Művészeti-Nevelési, Közművelődési, Testnevelési/ 55 oktató dolgozik, akik közül 14-en rendelkeznek bölcsész-, ill. természettudományi doktori címmel. Ez az oktatói kar 25,4 %-a. Ebben a tanévben is többen tervezik e cím megszerzését. Kívánatos lenne, hogy kandidátusi címmel rendelkező oktatóink is legyenek. Erre minden reményünk megvan, mert két oktatónk kandidátusi értekezését írja.

Az intézetben 25 oktató dolgozik több mint tíz éve. Az oktatók jelenlegi besorolása:

tanár	5 fő	/9,1 %/
docens	12 fő	/21,8 %/
adjunktus	23 fő	/38,2 %/
tanársegéd	14 fő	/29,1 %/
nyelvtanár	1 fő	/1,8 %/

Az utóbbi években főiskolánk oktatói körében generációs váltás van. Nem kis gondot jelent ez egy vidéki kisvárosban lévő főiskolának.

Igyekszünk legjobb hallgatóinkat egyetemi diploma megszerzésére serkenteni, s majd visszahívni, hogy ezáltal is biztosítva legyen a színvonalas főiskolai munka. Jelenleg 11 volt hallgatónk oktató főiskolánkon. Szép tradícióként tapasztaljuk azt is, hogy oktatóink arra érdemes felnőtt tanárgyermekei pályáznak hozzánk.

Napjainkban főiskolánkra a nyitottság és a jó kapcsolatok kiépítése a jellemző. A várossal való együttműködés során különösen figyelemmel vagyunk Sárospatak kisvárosi helyzetére, s az ebből eredő követelményekre, következetes és kölcsönös segítségadásra. Arra törekszünk, hogy a rendelkezésre álló oktatási-közművelődési intézmények személyi és tárgyi adottságainak, lehetőségeinek jobb felhasználásával magasabb szinten végezzük hallgatóink életre nevelését, hatékonyabbá tegyük nevelő-oktató-képző munkánkat.

Főiskolánk természetes kötelességének tartja, hogy több területen szakmai kapcsolatot építsen ki a közoktatás helyzetének javítása érdekében a város vezetőivel, oktatási, közművelődési intézményeivel. Ezek révén hasznosíthatjuk pedagógiai, közművelődési, tudományos adottságainkat, segíthetjük a szűkebb környezetet, az intézményünknek hosszú idő óta otthont adó város közéletének gazdagítását, s egyúttal segítséget kapunk képzési feladataink színvonalasabb teljesítéséhez.

A főiskola kapcsolatai rendszeressé váltak az alsófoku nevelőmunkában, a pedagógusok továbbképzésében, az iskolán kívüli kulturális életben. A gyakorló pedagógusok postgraduális képzését a város és a megye határain túl is végezzük.

A Tanítók IV. Országos Nyári Akadémiáját eredményesen zártuk az elmúlt évben és folytatni kívánjuk az elkövetkező években is.

Oktatóink társadalmi-közéleti tevékenysége is igen széleskörű. Szabad legyen csak felsorolás-szerűen megemlíteni, hogy részt veszünk:

- a városi pártbizottság munkájában
- a Miskolci Akadémiai Bizottság Társadalomtudományi Szakbizottságában, annak különböző munkabizottságaiban
- a Magyar Pedagógiai Társaságban, s annak megyei tagozatában
- a Városi és megyei Hazafias Népfront munkájában
- városi, megyei, országos uttörőelnökségben
- a Magyar Népművelők és Magyar Könyvtárosok Országos Egyesületeiben
- a tanító- és óvónőképző intézetek szakbizottságaiban
- különböző folyóiratok, kiadványok szerkesztőségében,

és még sorolhatnám tovább ezen tevékenységünket.

Főiskolánkon a tudományos munkának két fő iránya van. Egyik az oktatók tudományos-kutató tevékenysége, másik a hallgatók tudományos diákköri munkája.

Az utóbbi időben - ha nem is látványosan, de mégis jelentősnek mondható mértékben - fellendült a tudományos kutató munka. Igaz, a tanítóképző főiskolákon a kutatás munkarendbeli, személyi és tárgyi feltételei meglehetősen hiányosak az egyetemi kutatóhelyekhez képest, erősebben kell motiválnunk az oktatókat az elmélyült és önálló kutatómunkára, erősíteni kell a kutatás-metodikai alapokat. Az oktatók óraterhelése is magas, 10-15 óra. Szemléletben, feltételekben, felkészültségben meg kell teremtenünk az optimális háttérrel.

A fejlesztéshez napjainkban megvannak a szükséges alapok. Erősödött az oktatók belső motivációja a tudománnyal való aktívabb foglalkozás iránt. A kutatómunka iránti igény növekedése adatszerűen is kimutatható. Ezt jelzi részvételünk az országos 6. sz. kutatási főirány keretében, ahol 5 témában végeztünk önálló kutatást:

Ezek a következők:

1. Az általános iskolai osztályközösségek kialakítását befolyásoló főbb tényezők szerepe a közösség fejlődésében /Gonda Sándorné főiskolai tanár/
2. A gondolkodás fejlesztése feladatrendszerekkel /Dr. Földy Ferenc főiskolai tanár/
3. Az egyéni életterv perspektívák kialakulásának, fejlesztésének igénye, motivumai, helyzete, realizálása tanítójelölteknel és pályakezdő fiataloknál - összefüggésben a társadalmi beilleszkedéssel /Székely Istvánné főiskolai tanár,

Juhász Istvánné és Oláh Katalin főiskolai docensek/

4. A tanterv és a nevelési program integrálása a tanítóképző főiskolákon /Dr. Károly István főiskolai tanár/
5. Modern technikák és eszközök a nyelvoktatásban /Dr. Kovács Dániel főiskolai docens/.

Az elért eredményekről a Sárospataki Pedagógiai Füzetek 6. számában számoltunk be. Ezenkívül Kődöböcz József főiskolai tanár a sárospataki tanítóképzés történetével foglalkozott, szintén országos program keretében, melyet a tankönyvkiadó jelentet meg.

Ebben az időszakban tehát mozgósító hatása volt a főiránynak. Figyelemre méltó a tanszékeken 1972-1984 között végzett kutatások tematikája:

Marxizmus-Leninizmus Tanszék

- Sárospatak társadalmi, gazdasági, politikai, kulturális és szociális fejlődése a felszabadulás után /1977-1980/
- Pályakezdő pedagógusok beilleszkedése, bevétele /1978-1983/
- A főiskolánkon folyó világnézeti nevelés kérdései /1978-80/.

Neveléstudományi Tanszék

- A tananyag és a nevelési program integrálása /1975-1980/
- A nevelőmunka rendszere a tanítóképző főiskolákon /1977-1980/
- A sárospataki tanítóképzés története /1977-1982/
- Feladatrendszeres oktatási kísérletek /1972-1980/
- Munkára nevelés az iskolában /1977-1981/
- A gyakorlati képzés korszerűsítése /1977-1983/
- A sárospataki kollégium történetének néhány kérdése /1977-1984/

Nyelvi-Irodalmi Tanszék

- A magyar nyelv és irodalom tanítása az 1. osztályban /1978-1980/
- Zemlén a reformkorban /1977-1983/
- A 18-19. századi sárospataki gyűjtemény-irodalom /1977-1984/
- Technikai eszközök a nyelvoktatásban /nyelvi laboratórium/ /1977-1982/
- Földrajzi nevek gyűjtése és névtani vizsgálata /1977-1984/
- Sárospatak a magyar írók, irodalom életében /1977-1984/
- Orosz irodalmi és nyelvi vizsgálódások /1978-1983/

Természettudományi Tanszék

- A matematika tantárgypedagógiája, ill. metodikája a tanítóképzésben és az óvónőképzésben /1977-1984/
- A matematika tanításának története /1980-1983/.

Művészeti-Nevelési Tanszék

- Zeneesztétikai ismeretek vizsgálata az alsó tagozatban /1980-1984/
- Az ének-zene tanítás története /1980-1984/
- A bábjáték elméleti és gyakorlati kérdései /1981-1983/

Közművelődési Tanszék

- A munkásművelődés kérdései /1980-1983/
- A közművelődés és a könyvtárügy sárospataki multjából /1981-1984/.

Testnevelési Tanszék

- A testnevelés tantárgypedagógiai kérdései /1977-1984/
- A testkultúra története Sárospatakon /1980-1984/.

A fentiekben csak olyan témákat tüntettünk fel, amely több oktatót érintő kollektív munkaként került kutatásra, vagy pedig egyéni munkaként, de több vonatkozásban is feldolgozott anyagot eredményezett. A felsőfoku tanítóképzés 25 éve alatt hozzávetőlegesen az alábbi produkciók születtek:

- Könyv, tankönyv, jegyzet, tanulmánykötet: 25
- Tanulmány, nagyobb cikk, tudományos közlemény: 450
- Műalkotás /37 kiállításon bemutatott festmény/: 110

A főiskolán kutatott témák jelentős része olyan, hogy azok a közoktatásban, vagy pedig a pedagógusképzésben közvetlenül hasznosíthatók, alkalmazhatók:

- A tanító és az óvónőképzés nevelési programjának kidolgozása-kor a főiskolánkon szerzett tapasztalatokat felhasználták, más minisztériumi dokumentumokba is beépültek a sárospataki kutatási eredmények.
- A publikált kutatási beszámolók segítették több témában is a közvetlen iskolai gyakorlatot /feladatrendszeres oktatás, osztályfőnöki nevelőmunka, technikai eszközök a nyelvoktatásban, stb./.
- A neveléstörténeti, irodalmi, nyelvészeti, történelmi kutatások feltárt tényei az illető szaktudományok ismeretanyagát gyarapítják.

A 6. sz. főirány mellett az irányítás a Miskolci Akadémiai Bizottságon keresztül is ösztönöz bizonyos társadalmi kutatásokra. Több oktatónk vállalkozott is ilyen munkára, melyeknek eredményeit felolvasó, tudományos üléseken mutattak be, ill. különböző szakfolyóiratokban publikáltak.

Kedvező hatással volt az 1982 óta évente meghirdetett belső pályázatnak is, amelyre 10-15 pályamű érkezett be. Az arra érdemes tanulmányokat az évente megjelenő Sárospataki Pedagógiai Füzetekben tettük közkinccsé megyénk pedagógusai számára, melyből eddig 8 kötetet jelentettünk meg.

Erőinket és a lehetőségeket számbavéve dolgozunk ki prog-

ramunkat az 1984-ben kezdődő középtávú ciklusra, ezuttal érezve a Művelődési Minisztérium Tudományszervezési és Informatikai Intézetének, valamint az Oktatáskutató Intézetnek a támogatását.

Jelenleg főiskolánknak két elfogadott kiemelt kutatási témája van:

1. A tanítói szerepre való felkészítés a szakmai és pedagógiai képességek fejlesztése útján.

E téma kutatása során nem a tanítói eszmény elvont fogalmából indultunk ki, hanem azokból a szerepekből, amelyek a tanítóra hivatása teljesítése közben várnak. Ehhez a tanítóképzést irányító dokumentumok nem adnak megfelelő segítséget, mert csak általában fogalmazzák meg az "alkotó alkalmazás", a "szükséges jártasságok, készségek, képességek" igényét.

Hiányzik a képzési szintekre, szakaszokra, szaktárgyakra lebontott és értékrendszerbe állított, a tanítói tevékenységhez szükséges konkrét készségeket és képességeket tartalmazó program és követelményrendszer. Szeretnénk elvégezni a jelenlegi képzés kritikáját, feltárni a képzési rendszer jól működő elemeit. Erre építve dolgoznánk ki a szaktárgyi ismeretekhez kapcsolódó készségek és képességek rendszerét, s azok tervszerű fejlesztésének folyamatát, módszereit, eszközeit. Ez elvezethetne a képzési feladatok pontosabb meghatározásához, esetleg a képzési modell funkcionális átrendezéséhez.

2. Sárospataki kulturális hagyományok.

A téma kutatásából származó eredmények segíthetik művelődésügyünk mai kérdéseinek megválaszolását. Ugy véljük, hogy a hagyományok tartalmának és szerepének feltárása a nevelésben, oktatásban és a közművelődésben /szabadidős tevékenységben/ ma is hasznosítható tanulságokhoz vezet. Különösen a közösségek szerveződésének hagyományait keressük, valamint a hagyományörzés, -feltárás, új hagyományok létrehozásának motivációit.

E témák kutatásában valamennyi tanszékünk bekapcsolódik a maga szakterületének vizsgálatával, így interdiszciplináris komplex kutatásokra van lehetőségünk.

Az egyes tanszékeken belül - egyéni vagy kisebb kollektívákban művelt - más témák kutatása is folyik:

Marxizmus-Leninizmus Tanszék

- A meritési bázis alakulása főiskolánkon az előző és a jelenlegi felvételi rendszer alapján
- A hallgatók aktivitását és önállóságra nevelését szolgáló oktatási módszerek vizsgálata.

Neveléstudományi Tanszék

- Neveléstörténet /iskolatörténet, nagy pedagógus egyéniségek/
- A tanító- és óvónőképzés korszerűsítése
- A gondolkodás fejlesztése az általános iskolában feladatrendszerekkel.

Nyelvi-Irodalmi Tanszék

- A helyi irodalmi hagyományok feltárása
- Névtudományi vizsgálatok
- Az alsó tagozatos nyelvtanítás kérdései.

Természettudományi Tanszék

- A korszerű technikai eszközök /számítógép, képmagnó, oktatótép/ alkalmazása az oktatásban
- A matematika tantárgypedagógia kérdései.

Művészeti-Nevelési Tanszék

- Az esztétikai tudat formálásának lehetőségei az általános iskola alsó tagozatában.

Közművelődési Tanszék

- A "szabadművelődési" korszak ideológiai-politikai célkitűzései, művelődéstudományi-pedagógiai elvei és ezek gyakorlati megvalósulása Zemplén megyében
- A sárospataki Nagykönyvtár állományának összetétele, a könyvtári munka presztízse a 19. sz. első felében.

Testnevelési Tanszék

- Az állóképesség fejlesztésének élettani alapjai, módszertana
- Főiskolai hallgatók fizikai képességeinek fejlődése
- Testnevelés tantárgypedagógiai kutatások.

A kutatások egy elkülöníthető csoportját alkotják azok az egyénileg választott témák, amelyekkel valamilyen tudományos minősítés, fokozat elnyerése céljából foglalkoznak oktatóink.

Ezek egyrésze besorolható a főiskolánk által vállalt átfogóbb tematikába /pl. a sárospataki 18. sz.-i kollégiumi kéziratok irodalom feltárása, elemzése/; bizonyos témák azonban - a megbízó intézmény, a konzulens javaslatára vagy egyéni hajlamból - kívül maradnak azon /pl. szövegtani vizsgálatok, névtudományi kutatások/. Ezek az egyénileg választott és művelt kutatási témák azonban minden esetben kapcsolódnak egy másik intézmény /többnyire egyetem vagy tudományos intézet/ kutatásaihoz, s olyan kapcsolatokhoz, együttműködéshez vezetnek, amelyek hasznosak kutatásmetodikai szempontból s egyúttal növelik intézményünk szakmai rangját.

A tudományos munka másik fontos iránya a hallgatók diák-köri tevékenysége. Intézetünkben szervezett formában 1971-től működnek tudományos diákkörök. "Szabályzatunk" szerint egy-egy tanszéken már öt hallgató esetén is lehet diákkört szervezni. Tudományos diákköreink kiegészítik az oktatott tananyagot, segítik egy-egy részprobléma mélyebb megismerését, megismertetik a fiatalokat a tudományos tevékenység metodikájával, módszereivel, hozzájárulnak a tanítóképző befejezése utáni feladatok pontosabb, színvonalasabb elvégzéséhez, a nevelő-kisérletező

tanítói személyiség kialakulásához. Évente 10-15 TDK-csoportunk van 30-40 hallgatóval. A helyi szakmai konferenciára 15-20 dolgozat készül, s ebből országos bemutatóra 10-15 jut el.

Diákköri munkánk eredményeit nemcsak a kívülről érkező elismerésekkel, az OTDK-n bemutatott dolgozatok számával mérjük főiskolánkon, hanem azzal a felismeréssel, hogy a tudományos diákkörökben tevékenykedő hallgatók sokkal problémaérzékenyebbek, produktívabban tanulnak, kreatív gondolkodás jellemző rájuk, kialakul bennük egy készenlét a tudományos értékek és eredmények megújítására.

A főiskola vezetése kiemelt feladatának tekinti a színvonalas nevelő-oktató munka mellett a tudományos munkavégzést. A kutatás sikere érdekében alapvetően fontosnak tartjuk a következőket:

- a megüresedett főiskolai álláshelyek betöltésénél nagyobb súlyt kap a kutatói tevékenységre való alkalmasság;
- az oktatók minősítése /előléptetése, jutalmazása/ alkalmával figyelembe vesszük a kutatómunkában való aktív részvételt;
- arra törekszünk, hogy a tanszékek legyenek a kutatómunka bázisai;
- a hallgatókat nagyobb számban igyekszünk bevonni a tudományos munkába;
- jobban kapcsolódjunk a regionális vállalkozásokhoz, együttműködést alakítunk ki más kutatóhelyekkel.

A következő ciklusra már a fentiek figyelembevételével terveztük főiskolánk kutatómunkáját, s az 1980-as évek végére határozott fejlődésre számíthatunk főiskolánkon a kutatómunka erősödésében is.

Szücs László:

A tanárképzés továbbfejlesztése és az ezzel kapcsolatos
eddiggi kísérletek

Mint a tanárképző főiskolák főigazgatói kollégiumának jelenlegi elnöke, örömmel teszek eleget annak a kérésnek, hogy a Miskolci Akadémiai Bizottság elnöksége előtt röviden szóljak a közoktatás fejlesztéséről és elsősorban az ezzel kapcsolatos pedagógusképzés kérdéseiről.

Örülök, hogy ezt az eszmecserét itt Sárospatakon egy rangos pedagógusképző intézményben rendezzük meg.

A közoktatás területén a jelenlegi és a következő években a demográfiai hullám mozgásai és eltolódásai miatt lényeges változásokra kell számítani. Az 1974-1977 között született viszonylag nagy létszámú korosztályok csúcsai 1980-81-ben az általános iskola alsó tagozatát, 1984-85-ben a felső tagozatot és 1990 táján a középiskola első osztályait érik el. Ez azt jelenti, hogy az általános iskola nyolcadik osztályában a tanulólétszám maximuma az 1989-90-es tanévben érezhető majd erőteljesen és ez mintegy 170 ezer végzős általános iskolás diákot jelent. /Ma mintegy 140 ezer van/. Ez a kb. 25-30 %-os tanulólétszám növekedés az általános iskolai pedagógusképzést erőteljesen érinti. A középiskolai csúcs az 1993-94-es tanévben várható, amikor is összesen több mint félmillió középiskolás diákra számíthatunk, a mai 370-380 ezerrel szemben. Ezen belül a szakmunkás képzés csökkenése, valamint a gimnáziumok és szak-középiskolák tanulólétszámainak növekedése is várható.

A vázolt nagylétszámú diáksereg elhelyezkedése nemcsak iskoláink tárgyi feltételeinek erősen növekedő igényét jelenti majd, hanem a közoktatás személyi feltételeinek növekedését is. Tehát több tanítót és szaktanárt kell adni az oktatásügynek.

Ez valószínű, hogy majd a 90-es években erős hullámmáshoz vezet, mert a néhányéves tanulólétszám növekedés után, sajnos újra a népesség csökkenésére kell számítani.

Hozzávetőleges jelenlegi számításaink szerint 5 éven belül 12-15 százalékkal kell hogy emelkedjék majd a mai 160 ezres pedagógus gárda. Ha azt is figyelembe vesszük, hogy eközben nem kis létszámú nevelő nyugállományba vonul, amit szintén pótolni kell, továbbá azt a tényt, hogy 1990-től új képesítés nélküli nevelőt alkalmazni már valószínű nem lehet és a pedagógusnők mintegy 15-20 százaléka állandó jelleggel gyese van. Mindezt egybevetve ez azt jelentheti, hogy az elkövetkező évtizedben mintegy 80-90 ezer új pedagógus képzésére kellene felkészülnünk.

A magyar pedagógusképző intézmények nappali és levelező tagozatán a jelen tanévekben mintegy 10-11 ezer fiatal oktató végez. S ha itt figyelembe vesszük azt is, hogy nem minden végzett szaktanár helyezkedik el pedagógusként, akkor nem lesz

egyszerű feladat az elkövetkező 10 év alatt a jelzett nagy pedagógusigény biztosítása. Az óvónőképzés vonalán 1990-től újra nagyobb igények jelentkeznek, ezért Budapesten, Pest megyében és Dunántúlon jobb óvónő ellátást kell biztosítani a jelenleginél. Pillanatnyilag is tanítóhiány van, ezért 2-3 év múlva vagy azon belül képzésüket szintén bővíteni kell. Főleg Budapesten, Pest megyében és a dél-alföldi régiókban. Az általános iskolai tanárok képzését mintegy 20-30 százalékkal már 1983-84-es tanévtől bővítettük, hisz a tanárhiány főleg Budapesten és a kis vidéki településeken nagyon aggasztó. De hasonló növekedést kell elindítani a középiskolai tanárok képzésében, előreláthatólag 1985-től mintegy 25-30 százalékos arányban.

E nagy létszámú pedagógusképzésnek természetesen komoly feltételei is vannak. Mint pl.: az oktatói kar szakmai és metodikai, valamint tudományos színvonalának emelése, /ma a tanárképző főiskolák oktatókarának 8-10 százaléka rendelkezik tudományos fokozattal/, az iskolai gyakorlattal rendelkező főiskolai oktatók számának növelése, de elengedhetetlen a főiskolai és egyetemi oktatók bérszínvonalának emelése is. A tárgyi feltételek bár sokat változtak, mégis jó néhány pedagógusképző intézményben igen nagy a zsúfoltság. Van olyan főiskola, ahol a kollégiumi ellátottság már 35-40 százalékra csökkent. S nem utolsósorban olyan új tanárképzési rendszer /modell/ kidolgozása válik szükségessé, ami lépést tud tartani a demográfiai hullám okozta igényekkel. Vagyis ha kell az általános iskolában tanító tanár képes legyen középfokú iskolában is oktatni és fordítva.

E fenti gondolatok és igények tehát újra előre vetithetik valamilyen egységes szaktanárképzés igényét, ami már 1954-ben, 57-ben, 69-ben és 79-ben többször is felvetődött. Ez a képzési forma arra hivatott, hogy részben vagy teljesen megszüntesse azt a differenciált tanárképzést, amit ma folytatunk Magyarországon. Pontosabban azt, hogy az általános iskola szaktanárait a tanárképző főiskolákon, /ma 6 ilyen van Magyarországon/ a középiskolai szaktanárokat pedig az egyetemeken tanárképző karrain képzik. Az egységes rendszerben - valószínűleg 5 év alatt képzett új szaktanár - hasznavehetőbb lenne olyan szempontból is, hogy képesítése mind az általános, mind középiskolai tanításra egyaránt jogosítana.

Természetesen nemcsak hazai igényeink, hanem az európai példák is mind a felé irányítanak bennünket, hogy kapkodás nélkül, de mielőbb térjünk át egy általánosabb tanárképzési modellre. Az NDK, Csehszlovákia, Bulgária, Lengyelország és a Szovjetunió mind valamilyen formában ezt az egységesebb és így valószínűleg jobban használható tanárképzési formát követi már évek óta.

Mindezt azért mondom el, mert az már valószínűleg eldöntött, hogy a tanárképzés strukturájában változtatások bevezetése válik szükségessé. De milyen legyen ez a változtatás? Ez a vitatott kérdés évek óta és nem is először. Bár hol egy rosszul kiszámított pedagógus-"túltermelés", hol egy gyorsan előálló országos tanárhiány váltotta is ki e felgyorsított reformtörekvéseket, mégis az az igazság, hogy 30 év óta a változtatás reálisan elfogadható modellje még nem alakult ki. Legfeljebb az 1983 őszen megkezdett pécsi kísérlet, ami még nagyon

fiatal és nem biztos, hogy annak az egységes tanárképzésnek az induló modellje, amire oly sokan gondolnak, amikor egy újfajta tanárképzésről beszélnek.

Az un. egységes tanárképzés három évtizede fel-fellobbanó szenvedélyes vitájában számos félreértést okozó szemléleti zavar és bizonytalanság is bőven volt, s akad talán ma is. A két-szintű képzés, az elágazásos megoldás, a tanárképző egyetemek és főiskolák integrálása, a főiskolák megszűnésének "kisérlete" gyakran összekeveredett a felsőoktatás berkeiben, amiből eddig aligha jöhetett ki egy ténylegesen használható új tanárképzési forma. Legfeljebb egy-egy sehová nem vezető vita, amiben akadtak megbántottak is, így az elvek, a célok és a megoldások lépései sem lehettek pontosan és teljesen tisztázottak. Ezért sem a tanárképző egyetemek, sem a főiskolák valójában nem akarták /nem kívánták/ az egységes képzés megoldását. Mivel az el-suhanó években jobbra csak "elvíleg" szóltunk erről, a képzés gyakorlati szakemberei nem láthatták /talán ma sem!/? a megoldást és a szükséges új így aligha vonzott bárkit is.

Az egységes tanárképzés szükségességének indokai kezdenek kikristályosodni: az általános iskola felső tagozatában folyó oktatás tartalmi, módszerbeli megújítása, az ötéves képzés jobb lehetősége, a demográfiai hullámzások okozta könnyebb "tanárátcsoportosítás" lehetőségei, az általános iskolai tanárok társadalmi presztizsének növelése, a nemzetközi összehasonlítás stb. Bár igaz, hogy emellett biztos vannak megalapozott ellenérvek is, de végre a szerencsésebb távolabbi megoldást kellene néznünk, amit akkor is kidolgozhatunk, ha tudjuk, hogy az azonnal nem vezethető be.

Ma ezért is szivesebben beszélünk a főiskolák önállóságát és szükséges létét is tiszteletben tartó un. "egyetemszintű" ötéves tanárképzési modelltől, ami a feltételek biztosítása esetén a főiskolákon valószínű, éppúgy megvalósítható lesz, mint az egyetemek bejárt és rangosabb körülményei között. De azonnal szeretném hozzátenni főiskoláink véleményét is. A középfokú iskolákban való tanításra is képesítést nyújtó egyetemi szintű tanárképzésre való áttérés mindenképpen megkívánja a szükséges személyi, tudományos és tárgyi feltételek biztosítását. Enélkül nem lehet egyetemi szintű képzést megvalósítani a jelenleg lényegesen gyengébb főiskolai körülmények között. Ehhez a főiskolákon is egyetemi szintű oktatógárda, bővülő számú tudományos fokozatok, kellően biztosított kutatási háttér, könyvtárak és jól felszerelt laborok, kibővített gyakorlóiskolai hálózat és még sok minden egyéb szükséges. Mindnyájan tudjuk, hogy ezen feltételek biztosítása mérhetetlen anyagi és személyi jellegű erőfeszítéseket igényelnek, ezért az áttérés csak távolabbi perspektívában látszik lehetségesnek.

Mindezt talán az lenne a szerencsésebb megoldás, ha újbóli kellő, pontos vizsgálat után megszülethetne a döntés az ötéves egyetemi szintű képzésre való áttérésről és ezt követően - lehetőségeinkhez mérten - hosszabb távra /pl. 6-10 év/ tolnánk ki megvalósítását. Ez az időintervallum esetleg elegendő lenne a szükséges feltételek előzetes biztosítására is. De természetesen az sem elképzelhetetlen, hogy ha menet közben egy-egy szakpár esetében a főiskolai tanszékek feltételei az

az egyetemi szintű képzéshez már kialakultak, ott már megindítható lenne az általános- és középiskolára egyaránt alkalmazható új rendszerű tanárképzés is.

Pedagógusképzésünk rendszerének reformja bonyolult kérdés. Az évtizedek óta felvetődött problémák sokasága közül igyekeztem csak a leglényegesebbeket kiragadni. Azt hiszem, hogy tömlünk - akik lassan negyven éve foglalkozunk főiskoláinkon az általános iskolai tanárképzéssel - senki sem veheti rossz néven, ha felelősen és olykor aggódva elmondjuk véleményünket e fontos köz- és felsőoktatási kérdésben. Ugy érzem, hogy engem erre az egri főiskolai múlt is kötelez, hisz csak az egri tanárképző megközelítően húszezer általános iskolai szaktanárnak adott diplomát 37 tanéve alatt.

A bevezető sorokban az általános iskola megteremtésének nagy vívmányáról szóltam. Igaz, hogy az elmúlt évtizedekben jelentős eredményekkel erősítettük ezt az iskolahálózatot. Ugyanakkor azonban lehetetlen nem látnunk azt, hogy az általános iskolát még nem tudtuk mindenütt úgy teljessé tenni, ahogy alakításakor azt elgondoltuk. Tehát tanárookra, jó szakemberekre van szükség és nem is kevésre. S ebben a tanárképző főiskolák szerepe továbbra is alapvetően fontos. Akár egységes, akár differenciált tanárképzési formában, de az élet és az iskola igényéhez igazodó pedagógusokat kell adni a magyar oktatásügynek. S ebben érzem én, még beláthatatlan hosszú ideig főiskoláink elengedhetetlenül fontos szerepét. Ebben látom az egri tanárképző főiskola eljövendő évtizedeinek az eddigiekhez hasonló és nélkülözhetetlen tanárképzési feladatait.

III.

A MISKOLCI AKADEMIAI BIZOTTSÁG /MAB/ 1984.ÉVI ESEMÉNYNAPTÁRA

1984. jan. 10. Bandur Károly, a MAB alelnöke "Megyénk társadalomtudományi életéről" című tanulmányt irt a "Nógrádi Szemlé"-ben, amely írásban többször is kiemelte a MAB szerepét.

1984. jan. 11. A "Népszabadság"-ban hosszabb cikk jelent meg "Már nem együtcás nagyváros" címen, amelyben szó van a MAB közreműködéséről is Miskolc tudományos életében.

1984. jan. 18. A MAB Társadalomtudományi Szakbizottsága és mind a nyolc munkabizottsága plenáris ülést tartott Salgótarjában, az MSZMP Nógrád megyei Bizottságának Oktatási Igazgatóságán Bandur Károly szakbizottsági elnök vezetésével. Ezt megelőzően ülést tartottak a munkabizottságok is. Ez volt a szakbizottság 8., a Filozófiai Munkabizottság 6., az Irodalomtudományi Munkabizottság 4., a Néprajzi Munkabizottság 6., a Neveléstudományi Munkabizottság 3., a Szociológiai Munkabizottság 3., a Történelemtudományi Munkabizottság 4. és a Tudományos szocializmus és politikatudományi Munkabizottság 3. ülése. A szakbizottsági ülésen Gordos János, az MSZMP Nógrád megyei Bizottságának titkára "Tájékoztató az MSZMP művelődéspolitikájáról" címen mondott beszédet. A szakbizottság felvette tagjai közé Hárssing László egy. tanárt /NME/, a fil. tud. doktorát.

1984. jan. 21. Az "Észak-Magyarország"-ban "Négy év után - saját fedél alatt" c. cikk jelent meg a MAB-ról.

1984. jan. 23. A MAB szakbizottságainak titkárai tapasztalatcsere megbeszélést tartottak a MAB-székházban.

1984. jan. 23. A Borsod-Abauj-Zemplén megyei MTESZ ill. TIT Szervezetek vezetőivel megtörtént az előző évi együttműködés értékelése és az idei tervek rögzítése. Hasonló egyeztetés történt a Heves ill. a Nógrád megyei szervezetekkel.

1984. jan. 29. Az "Észak-Magyarország" hirt közölte a MAB Egészségügyi Szakbizottsága új, Sportbiológiai Munkabizottságának féléves munkásságáról.

1984. jan. 31. Az MTA Tudósklubjában sor került az MTA területi bizottságainak szokásos egyeztető megbeszélésére Polinszky Károly MTA-alelnök vezetésével. A MAB-ot Terplán Zénó, a MAB tud. titkára és Takács Ernőné, a MAB szerv. titkára képviselte.

1984. febr. 1. Zambó János, a MAB elnöke megküldte a MAB 1983. okt. 28-i gyöngyösi ülésén megfogalmazott és Észak-Magyarország mezőgazdasági fejlesztését elősegítő javaslatokat a MEM államtitkárának, az MTA Agrártudományi Osztálya elnökének, Borsod-Abauj-Zemplén, Heves ill. Nógrád megye MSZMP Bizottságai első titkárainak.

1984. febr. 3. A MTESZ Heves megyei Szervezete megküldte az 1984. évre szóló munkatervét.

1984. febr. 9. A MAB Gépészeti Szakbizottságának Karbantartás optimalizálási Munkabizottsága megtartotta 11. ülését az NME Ipargazdaságtani Tanszékén Stickl László munkabizottsági elnök vezetésével. Susánszky János "A szervezés módszertanának néhány aktuális kérdése", Bódi Béla és Heidrich László "Karbantartásszervezési tapasztalatok a Gagarin Hőerőmű Vállalatnál" című előadása hangzott el.

1984. febr. 17. Zambó János, a MAB elnöke megküldte Thész Jánosnak, az MTA Tudományos Testületi Titkársága /TTT/ vezetőjének azt az "Emlékeztető"-t, amelyet a MAB "ad hoc" bizottsága állított össze az ÉVM "A településfejlesztés hosszú távú koncepciója" tárgyú tervezetével kapcsolatban. Az "ad hoc" bizottságot Nagy Aladár, a MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottság elnöke vezette.

1984. febr. 21. A MAB Vegyészeti Szakbizottságának Korrózióvédelmi Munkabizottsága megtartotta 5. ülését Miskolcon a TOP Szakipari Szolgáltatónál Szita Lajos munkabizottsági elnök vezetésével.

1984. febr. 22. Láng István, az MTA főtitkárhelyettese, Teplán István, az MTA Természettudományi Főosztályának vezetője és Hazai László főosztályvezetőhelyettes meglátogatta a MAB-székházat.

1984. febr. 23. A MAB megtartotta 10. ülését a MAB-székházban Zambó János elnök vezetésével. A MAB elfogadta az 1983. évi beszámolót, az 1984-re szóló munkatervet, a meghirdetendő pályázatokat, a MAB klub működési szabályzatát és megválasztotta a MAB klubtanács elnökét, tudomásul vette a klub 5-tagú vezetőségének személyi összetételét /elnök: Kozák Imre tsz.v. egy. tanár, titkár: Ujszászy László főorvos, tagok: Cselényi József egy. docens, Szigeti Gábor igazgatóhelyettes és Tóth Kálmán szakközépiskolai igazgató/. Az ülésről hirt adott a "Nógrád", a miskolci "Déli Hírlap" és a Heves megyei "Népujság".

1984. febr. 24. A MAB Társadalomtudományi Szakbizottságának Neveléstudományi és közművelődési Munkabizottsága az MPT Nógrád megyei tagozatával és az MNE Nógrád megyei szervezetével írótanárokkal rendezett beszélgetést Salgótarjánban, a TIT-székházban.

1984. febr. 28. A MAB Mezőgazdasági Szakbizottsága Észak-Magyarország három megyéje tanácsainak Mezőgazdasági és Élelmiszeügyi Osztályai, a TESZÖV, a MAE Növénytermesztési Szakosztálya, az STT közreműködésével "Sörárpatermesztési Tanácskozást" rendezett Bőcsön, a Borsodi Sörgyár tanácskozó termében Szalai György szakbizottsági elnök vezetésével. Krisztián József "A sörárpatermesztés fejlesztési lehetőségei Észak-Magyarországon" és Bereczky Gyula "A Borsodi Sörgyár és a termelő kapcsolata" című előadása hangzott el.

1984. márc. 1. A MAB-székházban tartott ülésen - az NME Állam- és Jogtudományi Kar oktatói és meghívott vendégek előtt - I. Andolina, a cataniai Tudományegyetem Jogi Kara Polgári eljá-

rásjogi Tanszékének professzora tartott előadást az olasz polgári eljárásjog reformjáról.

1984. márc. 6. A MAB Bányászati Szakbizottságának Geo-Munkabizottsága megtartotta 9. ülését Rudabányán, az OEA Rudabányai Vasércművei Művelődési Házának klubjában.

1984. márc. 13. A MAB Társadalomtudományi Szakbizottságának Nyelvtudományi Munkabizottsága a sárospataki CTF-en "A publikációs stílus" c. felolvasó ülést rendezett.

1984. márc. 13. A MTESZ Nógrád megyei Szervezete megküldte az 1984. évre szóló munkatervét.

1984. márc. 14. A MAB Egészségügyi Szakbizottságának Sportbiológiai Munkabizottsága megtartotta 4. ülését a MEDICOR-OREL Miskolci Gyáregységében Kassay László munkabizottsági elnök vezetésével. Hrabár Sándor ismertette a gyár műszerfejlesztési terveit.

1984. márc. 20. A MAB rövid történetének egyik kiemelkedő eseményeként került sor a MAB-székház ünnepélyes átadására. Az átadási ünnepségen jelen voltak: az MTA Elnöksége, Észak-Magyarország három megyéjének, Miskolc városának párt- és tanácsvezetői, a MAB tagjai, az MTA területi bizottságainak vezetői, az MM, a TPB képviselői, az NME vezetői, a MTESZ és TIT megyei vezetői, a MAB klubtanács vezetősége és mint rendezők: a szakbizottságok titkárai. Az ünnepség a Himnusszal kezdődött, majd Szentágothai János, az MTA elnöke mondta el megnyitó beszédét, ezt követően Zambó János, a MAB elnöke vette át a MAB-székházat, majd Pál Lénárd, az MTA főtitkára nyújtott át kitüntetést a tervezőnek, a beruházónak, a kivitelezőnek és a MAB három állandó dolgozójának. A három megye pártbizottságai és megyei tanácsai, valamint társadalmi szervezetei nevében Grósz Károly, az MSZMP KB tagja, Borsod-Abauj-Zemplén megyei PB első titkára, a többi négy területi akadémiai bizottság nevében Bognár Rezső akadémikus, a DAB elnöke köszöntötte a MAB-ot a székház ünnepélyes átadása alkalmából. Az ünnepség a Szózáttal ért véget.

Az MTA Elnöksége Bp.-ről jövet az utazást Kompolton, a GATE Kutató Intézetében megszakította, ahol Szalai György, a MAB Mezőgazdasági Szakbizottságának elnöke adott tájékoztatást az intézet multjáról, jelenlegi kutatásairól és terveiről. Miskolcra Bp.-re utazva pedig az egri HSM TF-n Szücs László főigazgató, a MAB alelnöke tájékoztatta az Elnökséget a főiskola történetéről, a jelenleg folyó oktató-nevelő-kutató munkáról, majd a jelenlévők megtekintették az épületben elhelyezett Érseki Könyvtárat.

Az ünnepélyes átadásról beszámoltak: az országos napilapok, a "Nógrád", a Heves megyei "Népujság", az "Észak-Magyarország", a miskolci "Déli Hírlap", az NME lapja: "A mi egyetemünk", majd máj. 14-én a "Budapester Rundschau".

1984. márc. 20. A MAB Egészségügyi Szakbizottságának Környezet-onkológiai Munkabizottsága megtartotta 7. ülését Miskolcon, a megyei KÖJÁL-ban Takács Sándor munkabizottsági elnök vezetésével.

1984. márc. 21. Zambó Jánossal, a MAB elnökével az élen, a MAB miskolci tagjai közül többen írásban válaszoltak a Borsod-Abauj-Zemplén megyei PB levelére, amely a tudománypolitikai folyamatok értékeléséhez kért további javaslatokat.

1984. márc. 21. A MAB Gépészeti Szakbizottságának Anyagismere-ti és technológiai Munkabizottsága megtartotta 9. ülését az NME-n Romvári Pál munkabizottsági elnök vezetésével.

1984. márc. 22. A MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottságának Vállalatgazdálkodási Munkabizottsága megtartotta 12. ülését a MAB-székházban Kócza Imre munkabizottsági elnök vezetésével.

1984. márc. 27. A MAB Mezőgazdasági Szakbizottsága megtartotta 14. ülését az Eger-Mátravidéki Borgazdasági Kombinát Kutatási és Termelési Rendszer Központjában, Eger-Kőlyuktetőn Szalai György szakbizottsági elnök vezetésével. - Váradai János "Az Eger-Mátravidéki Borgazdasági Kombinát "Bikavér-program"-jának teljesítése, a kutatási eredmények hasznosítása" című előadása hangzott el. Az ülésről beszámolt a Heves megyei Népujság.

1984. márc. 28. A MAB, a TIT Országos Központja és Borsod megyei Szervezete emlékülést rendezett a MAB-székházban Kőrösi Csoma Sándor születésének 200. évfordulója alkalmából. Vasváry Artur, Kádár László, Puskás Ildikó és Csorba Csaba előadása hangzott el. Az emlékülésről hirt adott az "Észak-Magyarország" és a miskolci "Déli Hirlap".

1984. márc. 28. A Kossuth Rádióban Polinszky Károly, az MTA alelnöke válaszolt az MTA területi bizottságaival kapcsolatos kérdésekre.

1984. márc. 29. A MAB Egészségügyi Szakbizottsága a MAB Mezőgazdasági Szakbizottságának néhány tagjával "Zeolit"-ankétot rendezett a MAB-székházban. Vitaindító beszédet mondott Mátyás Ernő "A zeolitok általános tulajdonságai" címen. Hozzászolt a kertészet részéről: Zsiga László /Hódmezővásárhely/ és Krisztián József /Kompolt/; állatorvosi részről: Lugossy István /Nyékládháza/, Csonti Ferenc és Nagy Árpád /Füzesgyarmat/, Bálint Antal /Adács/, Áldássy Pál /Miskolc/ és Szigeti Gábor /Miskolc/, a humán tudományok oldaláról: Szabó Máté /Sátoral-jaujhely/, Nagy Endre /Vác/, Tasi István /Miskolc/, Sótonyi Gábor /Miskolc/ és Kassay László /Miskolc/.

1984. ápr. 2-3. Az ELTE Egyetemi Könyvtárának Felsőoktatási Művelődési-Közéleti Tanácsadó Szolgálatára vitát rendezett Veszprémben, amelyen a VEAB-on kívül képviseltette magát a DAB és a MAB /Tóth Árpád tud. főmunkatárs révén/. A kutatási beszámolókból "Az ifjúság politikai szocializációjának problémái" c. keltette fel a legnagyobb érdeklődést.

1984. ápr. 2. A MAB Állam- és jogtudományi Szakbizottság létrejöttét megelőzően megalakult ideiglenes jelleggel a Polgári eljárásjogi tudományos Munkaközösség. Novák István elnök vezetésével /titkár: Cserba Lajos/. További ülések voltak: jun. 4-én, szept. 10-én, nov. 1-én, nov. 12-én a MAB-székházban.

1984. ápr. 9. A MTESZ Borsod-Abauj-Zemplén megyei Szervezetének VB-je a MAB-székházban tartotta rendes ülését.

1984. ápr. 12. A GTE Anyagvizsgálati Központi Szakosztálya a Borsod-Abauj-Zemplén megyei Szervezetével együtt a MAB-székházban tartotta vezetőségi ülését.

1984. ápr. 13. Az "Észak-Magyarország"-ban, a Heves megyei Népi Újság-ban, majd ápr. 16-án a miskolci Déli Hírlap-ban, ápr. 19-én a Borsodi Bányász-ban és a Nógrád-ban megjelent a MAB 1984. évi pályázati felhívása.

1984. ápr. 18. A MPT Borsod-Abauj-Zemplén megyei Tagozata és a MAB Társadalomtudományi Szakbizottságának Neveléstudományi és közművelődésügyi Munkabizottságán belül működő Borsod-Abauj-Zemplén megyei Csoportja tudományos konferenciát rendezett Sárospatakon, a Comenius Tanítóképző Főiskola dísztermében. Bevezetőt mondott Földy Ferenc főigazgató, majd Huszár István, az MSZMP KB tagja, az MSZMP Társadalomtudományi Intézetének főigazgatója "Ifjuság a társadalomban" címen tartott vitaindító előadást, amelyhez Deme Péter, Borsos Árpád és Juhász Istvánné csatlakozott korreferátummal. A konferenciáról hirt közölt a miskolci Déli Hírlap.

1984. ápr. 19. A MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottságának Terület- és településfejlesztési Munkabizottsága megtartotta 8. ülését a miskolci ÁFB-ban Barta Imre munkabizottsági elnök vezetésével.

1984. ápr. 26. Zambó János, a MAB elnöke megküldte Thész Jánosnak, az MTA TTT vezetőjének "A termelés hatékonyságát, szervezettségét korlátozó termelő infrastrukturális szűk keresztmetszetek és szellemi háttérhiány felmérése" c. anyagról készült MAB-feljegyzést, amelyet a MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottsága részéről Barta Imre és Szokoli László állított össze, figyelemmel Észak-Magyarország három megyéjére.

1984. ápr. 27. A MAB-székházban először került sor kandidátusi értekezés munkahelyi vitájára. Kunt Ernő, a Herman Ottó Múzeum tud. főmunkatársa számolt be "A magyar parasztság halálképe" c. munkájáról. Előopponens volt: Dömötör Tekla professzor /ELTE/ és Voigt Vilmos tszv. egy. docens. Jelen volt Gunda Béla, a KLTE professzora, mint aspiránsvezető. A munkahelyi vitán 36-an vettek részt és számos vélemény hangzott el.

1984. ápr. 30. Orosz István leköszönt a MAB gazdasági vezetői tisztségéről. Utóda Szeghalmi Árpádné.

1984. máj. 2. A MAB Gépészeti Szakbizottsága megtartotta 13. ülését a MAB-székházban Czibere Tibor szakbizottsági elnök vezetésével. Czibere Tibor "A műszaki felsőoktatás távlati fejlesztési koncepciója", Páczelt István "A gépészmérnökképzés feladatai, problémái" írásban előterjesztett anyagok vitája zajlott le.

1984. máj. 3. Grósz Károly, az MSZMP Borsod-Abauj-Zemplén megyei Bizottságának első titkára nyitotta meg Kazincbarcikán a BMKH'84-et, amelynek a MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottsága társrendezője volt, de ezen a MTESZ-rendezvényen a MAB többi szakbi-

zottsága társrendezője volt, és ezen a MTESZ-rendezvényen a MAB többi szakbizottsága is szerepet vállalt.

1984. máj. 4. A MAB-székház hat vendégszobája elkészült. Az első két vendég: Nemezz Ernő akadémikus, a VEAB elnöke és Szabó Gábor akadémikus, a DAB-klubtanács elnöke volt.

1984. máj. 4. A "Népszabadság"-ban, a "Magyar Nemzet"-ben a Heves megyei "Népujság"-ban, a "Nógrád"-ban a miskolci "Déli Hirlap"-ban, a "Fejérmegyei Hirlap"-ban, a Tolna megyei "Népujság"-ban "Akadémiai bizottságok a környezetvédelemért" c. cikk jelent meg, amely többek között méltatta a MAB Vegyészeti Szakbizottsága Környezetvédelmi Munkabizottságának három éven át folytatott eredményes munkáját.

1984. máj. 4. A MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottsága szakmai konzultációt rendezett a MAB-székházban a regionális fejlesztésben jelentős szerepet játszó ipari vagy tudományos parkok megteremtése tárgyában. Az ülést Nagy Aladár szakbizottsági elnök vezette /ez volt egyébként a szakbizottság 9. ülése/. A szakmai konzultációt Juhász András az ORSZAK vezérigazgatója, Kálnoki Kiss Sándor, a VÁTI igazgatója és ifj. Marosán György, az Ipari Innovációs Alap igazgatója vezette.

1984. máj. 8. A BMKH'84 keretében a MAB-székházban Szücs Endre, az EVM miniszterhelyettese mondott beszédet "Az építésügy időszerű feladatai a 6. ötéves terv végrehajtása és a 7. ötéves terv előkészítése érdekében" címen, amelyről az "Észak-Magyarország" részletesen beszámolt.

1984. máj. 9. Az MTA közgyűlésére megjelent az "Összefoglalás az elmúlt közgyűlés óta végzett testületi munkáról", amelyben a MAB-ról a 16-18. oldalon olvasható.

1984. máj. 10. A MAB Gépészeti Szakbizottságának Karbantartás optimalizálási Munkabizottsága megtartotta 12. ülését Budapesten, a GTI-ben Stickl László munkabizottsági elnök vezetésével.

1984. máj. 11. A MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottsága megtartotta 10. ülését a MAB-székházban Nagy Aladár szakbizottsági elnök vezetésével, amelyen Horváth Ferenc, az MSZMP KB 1984. ápr. 17-i határozata után aktuális gazdaságpolitikai feladataink" című előadást tartott.

1984. máj. 14. A MAB Egészségügyi Szakbizottsága és a Nógrád megyei Kórház Tudományos Bizottsága az Egri Megyei Kórház disztermében tudományos ülést rendezett, amelyen Turay Pál, Sándor Margit, Ulveczki Erzsébet, Kiss Márta, Cseplák György, Halmos Péter, Eiler Ilona, Herpai Sándor és Saracz Judit egri orvosok számoltak be kutatásaikról. Az ülést Prónay Gábor szakbizottsági elnök vezette.

1984. máj. 15. A MAB Gépészeti ill. Kohászati Szakbizottságai az NME Mechanikai technológiai Tanszéke közreműködésével a MAB-székházban "Ultrahang az anyagvizsgálatban" tárgyú szemináriumot rendeztek, amelyen 10 előadás hangzott el ultrahangos berendezések bemutatásával.

1984. máj. 16. Az MTA Munkatudományi Bizottságának Ergonómiai Albizottsága az MTA Osztályközi Bányaegészségügyi és Bányászati

ti Ergonómiai Tudományos Bizottságának illetékes témabizottságai-
val közösen, valamint a MAB közreműködésével a MAB-székházban
"Az orvosi és a pszichológiai alkalmasság a bányászatban" té-
makörben együttes ülést tartott. Bene Éva, Kiss P. József,
Ifjú András és Hódos Tibor tartott előadást.

1984. máj. 16. A MAB Egészségügyi Szakbizottságának tagja: Nagy
György főigazgató főorvos a Mátrai Állami Gyógyintézetben meg-
nyitotta a "Fiatal Diplomások Fórumá"-t. Bevezető előadásának
címe: A belgyógyászat alapvonalai.

1984. máj. 17. A BMKH'84 keretében az MFT Észak-Magyarországi
Területi Szervezete, a MAB, az MGE Észak-Magyarországi Csoport-
ja "Ujabb kutatási eljárások eredményei a földtani adatok meg-
határozásában" c. ankétot rendezett a miskolci MTESZ-székház-
ban, amelyen Takács Ernő, Goda Lajos, Deák János, Szlabóczky
Pál, Szepessy András, Kerbolt Tamás, Pataki András és Madai
László tartott előadást.

1984. máj. 18. A MAB Kohászati Szakbizottsága, az OMFb, a Szov-
jet Tudomány és Kultúra Háza, a NME Vaskohászattani Tanszéke
- a magyar-szovjet műszaki tudományos együttműködés megkötésé-
nek 35. évfordulója alkalmából - tudományos ülést rendezett az
NME-n, amelyen V.A. Gatlov, a Szovjetunió Vaskohászati Minisz-
tériuma Nyersvasgyártási Főosztályának vezetője tartott előa-
dást a Szovjetunió vaskohászatának eredményeiről és fejlesztési
távlatairól, továbbá az ércelőkészítés és a nyersvasgyártás sa-
játosságairól. Az ülést Simon Sándor szakbizottsági elnök ve-
zette. Az előadást szovjet szakmai filmek bemutatása követte.

1984. máj. 18. A MAB Bányászati Szakbizottságának Bányászati
történeti Munkabizottsága megtartotta 2. ülését a MAB-székház-
ban, amelyen Balla László munkabizottsági elnök és Sóvágó Gyu-
la munkabizottsági titkár mondott beszédet a rudabányai bányá-
szat történetéről, ill. a rudabányai Érc- és Ásványbányászati
Múzeumról.

1984. máj. 18. A MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottságának Vál-
lalati innovációs Munkabizottsága megtartotta 14. ülését Miskol-
con Nagy Aladár munkabizottsági elnök vezetésével.

1984. máj. 22. Az MTA "Javaslat a terület- és településfejlesz-
tés tudományos megalapozottságának fokozására és a középtávú
kutatási főirányokra" tárgyú kerekasztal-konferencián Bp.-en
a MAB-ot Barta Imre, a MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottsá-
gának tagja, a Terület- és településfejlesztési Munkabizottság
elnöke képviselte.

1984. máj. 22. Zambó János, a MAB elnöke megküldte a MAB Gépé-
szeti Szakbizottsága Karbantartás-optimalizálási Munkabizott-
sága által elkészített ajánlást az OMFb elnökének, az ipari,
az építésügyi és városfejlesztési, a művelődési, a mezőgazda-
sági és élelmezésügyi miniszternek, Észak-Magyarország három
megyéje PB első titkárainak.

1984. máj. 23. A MAB, a MKE és a MÉTE Borsod-Abauj-Zemplén me-
gyei Szervezete rendezésében Holló János akadémikus, egy. tanár

"Biomasszák felhasználási lehetőségei" című előadást tartott a MAB-székházban.

1984. máj. 28-30. A MAB Társadalomtudományi Szakbizottságának Nyelvtudományi Munkabizottsága, a TIT Idegen nyelvoktatási Választmánya, Borsod-Abauj-Zemplén megyei Szervezetének Idegennyelvi Szakosztálya, az Orosz Nyelv- és Irodalomtanárok Magyarországi Társasága, az MM Idegennyelvoktatási Szakbizottsága, az NME Idegennyelvi Lektorátusa rendezésében és az MTA Alkalmazott Nyelvészeti Munkabizottságának, a Puskin Orosz Nyelvi Intézet kihelyezett tagozatának közreműködésével Miskolcon, a KISZ-iskolában került sor "A nyelvi közvetítés elmélete és gyakorlata" tárgyú országos alkalmazott nyelvészeti és szaknyelvoktatási konferenciára. A konferenciát Szépe György, a TIT Idegennyelvoktatási Választmányának elnöke nyitotta meg, majd 51 előadás hangzott el. A konferenciáról részletesen beszámolt az "Észak-Magyarország".

1984. máj. 28. A MAB Társadalomtudományi Szakbizottságának Irodalomtudományi Munkabizottsága megtartotta 5. ülését Balassagyarmaton, a Városi Tanácson Nagy Sándor munkabizottsági elnök vezetésével. Az ülés Mikszáth Kálmán emléknapi megnyitásával kezdődött, első regénye 100. évfordulójára emlékezve. Az ülést követően a munkabizottság megtekintette a Madách-emlékmúzeumot. Az ülésről beszámolt a "Nógrád", a miskolci "Déli Hírlap" és a "Dél-Magyarország".

1984. máj. 29. A MAB-ot meglátogatta Kapolyi László ipari miniszter, az MTA lev. tagja Grósz Károlynak, az MSZMP Borsod-Abauj-Zemplén megyei Bizottsága első titkárának társaságában. A megbeszélésen jelen volt: Zambó János, a MAB elnöke, továbbá a MAB négy szakbizottsági elnöke: Czibere Tibor, Nagy Aladár, Simon Sándor és Szilas A. Pál, Kovács Ferenc az NME rektorhelyettese, Terplán Zénó, a MAB tud. titkára és Takács Ernőné, a MAB szerv. titkára. A megbeszélés során Kapolyi László miniszter kérte a MAB segítségét az Ipari Minisztérium legfontosabb fejlesztési terveihez.

1984. máj. 30. Zambó János, a MAB elnöke a MAB Vegyészeti Szakbizottságának megüresedett titkári tisztségére/Lorencz Sándor előző titkár ut. Miskolcra Szombathelyre távozott/ Joó Gyula egy. docenst /NME/ kérte fel.

1984. máj. 30. A MAB Bányászati Szakbizottságának Érc- és ásványbányászati Munkabizottsága megtartotta 8. ülését a MAB-székházban Tarján Iván munkabizottsági elnök vezetésével, amelyen Baksa Csaba "Az ismert gyöngyösoroszi ércfelvételek optimális földtani kutatási módszereinek kidolgozása, különös tekintettel az egyes ércfelvételek maximális fémtartalmú zónáinak prognosztizálhatóságára" és Mátyás Ernő "A hazai természetes zeolitvagyron hasznosításának helyzete és perspektívái" című előadása hangzott el.

1984. máj. 30. A MAB Társadalomtudományi Szakbizottságának Filozófiai Munkabizottsága megtartotta 7. ülését a MAB-székházban Dráviczky Imre munkabizottsági elnök vezetésével, amelyen Hársing László és Tóth Attiláné tartott előadást "Az emberi cselekvés filozófiai alapjai" címen.

1984. jun. 4. A MAB-klubtanács - több előkészítő megbeszélés után /amelyeken részt vett Takács Ernőné, a MAB szervező titkára és Szeghalmi Árpádné, a MAB gazdasági vezetője/ - megnyitotta a MAB-klubot. A MAB-aktíváknak márc. 12-én elküldött felhívásra Borsod-Abauj-Zemplén megyéből 202 /ebből 198 Miskolcraól/, Heves megyéből 31, Nógrád megyéből 7 fő, ill. Bp.-ről 4 fő összesen 246/ lépett be a klubba.

1984. jun. 4. A MAB Bányászati Szakbizottságának Mélyművelésű szénbányászati Munkabizottsága megtartotta 7. ülését a MAB-székházban Patvaros József munkabizottsági elnök vezetésével, amelyen Jakucs Sándor tartott előadást a "Gépesített mélyművelésű széntermelési rendszerek kapacitáskihasználása" címen.

1984. jun. 4. Az MTA Kémiai Tud. Osztályának Elektrokémiai Munkabizottsága az NME-n, majd a MAB-székházban tartotta rendes ülését közösen a MAB Vegyészeti Szakbizottságának Korrozóvédelmi Munkabizottságával /ez volt a munkabizottság 6. ülése/ Szita Lajos munkabizottsági elnök vezetésével. Előadást tartott Berecz Endre, Báder Imre, Szita Lajos, Török Tamás és Gulya Imre.

1984. jun. 8. A MAB Vegyészeti Szakbizottságának Agrokémiai Munkabizottsága megtartotta 9. ülését Kazincbarcikán, a BVK Műszaki Klubjában Mogyoródi Ferenc munkabizottsági elnök vezetésével, amelyen Prof. A. Trebst /Ruhr-Universität, Bochum/ tartott előadást "A gyomirtószerek hatása a fotoszintézisre" címen. Társrendező volt: az MKE BVK Progresszója.

1984. jun. 8. A MAB Vegyészeti Szakbizottságának Környezetvédelmi Munkabizottsága a BMKH'84 keretében társrendezője volt a "Környezetvédelmi ankét a környezetvédelmi világnap alkalmából" elnevezésű ülésnek a miskolci MTESZ-székházban Berecz Endre munkabizottsági elnök vezetésével, amelyen hat előadás hangzott el. Társrendezők voltak: ÉTE, HNF Borsod-Abauj-Zemplén megyei Bizottsága, MSZMP Borsod-Abauj-Zemplén megyei Bizottsága, SZMT, KISZ Borsod-Abauj-Zemplén megyei Bizottsága, a Magyar Vöröskereszt Borsod-Abauj-Zemplén megyei Szervezete, az OKTH Észak-Magyarországi Felügyelősége. Az ankétról részletesen beszámolt a miskolci "Déli Hírlap".

1984. jun. 11. Végetértek a Borsodi Műszaki és Közgazdasági Hetek, a BMKH'84, amelyről az "Észak-Magyarország" részletes elemzést közölt.

1984. jun. 13. A MAB Kohászati Szakbizottságának Anyagvizsgáló Munkabizottsága megtartotta 9. ülését a MAB-székházban Káldor Mihály munkabizottsági elnök vezetésével, amelyen Tranta Ferenc tartott előadást "Melegalakító szerszámacélok hőkezelése és a bennük lejátszódó fémtani folyamatok jellegzetességei" címen.

1984. jun. 13. A MAB Bányászati Szakbizottsága megtartotta 10. ülését a MAB-székházban Szilas A. Pál szakbizottsági elnök vezetésével. A munkabizottsági elnökök számoltak be.

1984. jun. 13. A MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottságának Vállalatgazdálkodási Munkabizottsága megtartotta 13. ülését az NME-n, Kócza Imre munkabizottsági elnök vezetésével.

1984. jun. 15. A VEAB és a MAB együttműködése keretében, a GTE, OMBKF, a Komárom megyei és a helyi tanács rendezésében Terplán Zénó, a MAB tud. titkára mondott emlékbeszédet Bakonybánkban, a 125 éve ott született Bánki Donát /1859-1922/ akadémikus professzorra emlékezve, a Bánki-emlékpark és -emléktábla avatásán.

1984. jun. 18. A MTESZ Borsod-Abauj-Zemplén megyei Szervezete megküldte az 1984. évre szóló végleges munkatervét.

Zambó János, a MAB elnöke megküldte Szentágothai János, az MTA elnöke számára "A település- és településhálózat új hosszú távú koncepciójának tervezete" c. anyaggal kapcsolatos MAB-véleményt.

Az MTA Gépszerkezettani Akadémiai Bizottsága /GAB/ 69. ülését rendezte meg a MAB-székházban, amelyen Jezsó Károly és Forrai László tartott előadást a gépi számítástechnika alkalmazásáról, ill. a robottechnikáról.

1984. jun. 18. A MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottságának Vállalati innovációs Munkabizottsága megtartotta 15. ülését a miskolci EGSZI-nél Nagy Aladár munkabizottsági elnök vezetésével.

1984. jun. 20. A MAB Vegyészeti Szakbizottsága megtartotta 8. ülését a MAB-székházban Alaitner István szakbizottsági elnök vezetésével. A munkabizottsági elnökök számoltak be.

1984. jun. 21. Maróthy László, az MSZMP PB tagja, az MSZMP Budapesti PB-ának első titkára meglátogatta a MAB-székházat és előadást tartott időszerű bel- és külpolitikai kérdésekről a TIT Borsod-Abauj-Zemplén megyei Agrárklubjának tagjai számára. Jelen volt az MSZMP Borsod-Abauj-Zemplén megyei PB részéről Grósz Károly első titkár és Havasi Béla titkár, Miskolc PB-ának első titkára: Dudla József és Miskolc megyei város Tanácsának elnöke: Rózsa Kálmán. Az előadást követően Zambó János, a MAB elnöke mutatta meg a MAB-székházat és adott tájékoztatást a MAB munkájáról. A látogatásról a "Népszabadság", a "Népszava", az "Észak-Magyarország", a miskolci "Déli Hírlap", és a Tolna megyei "Népujság" is beszámolt.

1984. jun. 27. A MAB Mezőgazdasági Szakbizottsága megtartotta 15. ülését Kompolton, a GATE Kutató Intézetében Szalai György szakbizottsági elnök vezetésével. Az ülésen Krisztián József "Tájékoztató az északi tájon végzett mező- és erdőgazdasági kutatómunkáról" szülő anyagát vitatták meg.

1984. jun. 27. A MAB Vegyészeti Szakbizottságának Környezetvédelmi Munkabizottsága megtartotta 9. ülését a MAB-székházban Berecz Endre munkabizottsági elnök vezetésével. Szilárd Sándor környezetvéd. mérnök "A lázbérci tájvédelmi körzet és a lázbérci vízgyűjtő terület komplex környezetvédelmi helyzetének áttekintése" című írásban elkészült anyagát vitatták meg, ajánlások elfogadásával.

1984. jun. 27. A MAB Gépészeti Szakbizottságának Számítástechnikai és automatizálási Munkabizottsága megtartotta 6. ülését a DIGEP Műszaki Házában Vincze Endre munkabizottsági elnök vezetésével. Huppauer László tartott előadást az "Elektronizálás és számítástechnika helyzete a DIGEP-ben" címen.

1984. jun. 29. A MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottsága megtartotta 11. ülését Nagy Aladár szakbizottsági elnök vezetésével a MAB-székházban. Kulcsár Kálmán akadémikus, az MTA főtitkárhelyettese "Társadalom, politika, jog" című előadást tartott.

1984. jun. 29. A MAB Bányászati Szakbizottságának Geo-Munkabizottsága megtartotta 10. ülését a MAB-székházban Takács Ernő munkabizottsági elnök vezetésével. Juhász András tartott előadást "A régióban folyó földtani és geofizikai kutatás időszzerű kérdései" címen.

1984. jun. 29. Este 18 órakor került sor a MAB-klub első rendezvényére. Kulcsár Kálmán akadémikus, az MTA főtitkárhelyettese volt a klub vendége, aki "A mai magyar társadalom" című vitaindító előadást tartotta. Kb. 50-en voltak jelen és az előadást vita követte.

1984. jul. 13. A "Nógrád" c. napilapban "Milyen lesz Nógrád megye az ezredfordulón?" című elemzés jelent meg, amely cikk alapját egy a MAB véleményét is tartalmazó tanulmány szolgáltatta.

1984. jul. 21. A "Dunántuli Napló" közzétette a MAB és a PAB közös pályázatát "Ártalmas klimatikai hatások elleni műszaki és egészségügyi védekezés a mélybányászatban" címmel. Ezt a pályázatot aug. hóban az "Aknamélyítő" c. üzemi lap részletesen ismertette.

1984. jul. 31. A Borsodi Szemle ezévi 2. számában Nagy Aladár a MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottságának elnöke közzétette az 1983. dec. 15-én elhangzott beszédet, amelynek címe: "A vállalati gazdasági munkaközösségek egyes közgazdasági kérdései".

1984. aug. 16. A MAB Egészségügyi Szakbizottsága és a Mentálhygiénes Munkacsoportja tudományos ülést rendezett a MAB-székházban Prónay Gábor szakbizottsági elnök vezetésével, amelyen Priv. Doz. Dr. med. H. G. Rechenberger /Universität Bochum/ tartott előadást "Pszichoterápia az NSZK-ban" címen.

1984. szept. 6-7. Sor került az MTA területi bizottságainak 2. tanácskozására a VEAB-székházban Veszprémben. A MAB-ot Terplán Zénó, a MAB tud. titkára, Takács Erőné, a MAB szervező titkára és Szeghalmi Árpádné, a MAB gazdasági vezetője képviselte. Az ülést Polinszky Károly, az MTA alelnöke vezette. A házigazda Nemečz Ernő, a VEAB elnöke bevezető előadása után felszólalt a DAB részéről Bognár Rezső elnök és Magyaródi Sándor tud. titkár, a MAB részéről Terplán Zénó, tud. titkár a SZAB részéről Szőkefalvi Nagy Béla elnök és Szániel Imre tud. titkár, a PAB részéről Donhoffer Szilárd elnök és Czeglédi Béla tud. titkár, végül Imkei Csaba, az Akadémiai Kiadó üv. igazgatója szölt hozzá kiadási kérdésekben. A tanácskozásról hirt adott a "Magyar Nemzet", a miskolci "Déli Hírlap", a "Fejérmegyei Hírlap", a "Dél-Magyarország" és a "Vas Népe".

1984. szept. 10. Zambó János, a MAB elnöke megküldte Thész Jánosnak, az MTA TTT vezetőjének azt a MAB-véleményt, amely "A termeléssel összefüggő szellemi háttér fejlesztése, területi

irányelvek kidolgozása" c. dokumentumról, ill. "A környezet- és természetvédelem térségenkénti súlypont feladatai" c. koncepcióra készült. A vélemény összeállításában Nagy Aladár szakbizottsági elnök és Barta Imre munkabizottsági elnök működött közre.

1984. szept. 17. A MAB Bányászati Szakbizottságának Mélyművelésű szénbányászati Munkabizottsága az OMBKE-vel és a BSzV-tal megrendezte "A jövesztőtechnika időszerű kérdései" c. konferenciát Miskolcon, a BSzV-székházban.

1984. szept. 18. Az MTA vendégeként Magyarországon tartózkodó Univ. Prof. Dr. mont. G. Plöckinger, az Osztrák Tudományos Akadémia elnöke meglátogatta a MAB-ot, ahol Terplán Zénó, a MAB tud. titkára mutatta be a MAB-székházat és tájékoztatta a vendégeket a MAB munkájáról.

1984. szept. 19. A MAB Bányászati Szakbizottságának Külszini szénbányászati Munkabizottsága megtartotta 5. ülését, amelyen Pethő Szilveszter és Tompos Endre tartott beszédet.

1984. szept. 21. A MAB Gépészeti Szakbizottságának Anyagismerteti és technológiai Munkabizottsága megtartotta 10. ülését Sirokon Romvári Pál munkabizottsági elnök vezetésével a Mátravidéki Fémművekben, amelyet "A gépipar időszerű anyagmegválasztási kérdései" tárgyú ankét követett. Hajas János, Lizák József, Czinege Imre és Gál István tartott a témához illő előadásokat. Az ankét gyárlátogatással és konzultációval zárult.

1984. szept. 24-25. Az MTA Spektrokémiai Munkabizottsága - a MAB, az MTA Bányászati Kémiai Kutatólaboratóriuma, a GTE, MKE és OMBKE közreműködésével - a MAB-székházban tudományos ülést tartott. Kántor Tibor, Bezur László, Pungor Ernő, Lakatos István, Lakatos János, Posta József, Papp Lajos, Csiszár Béla, Veres Lajos, Ikrényi Károly, Bartha András, Nagy Erzsébet, Nagy Zoltán és Simig László előadása hangzott el. Az ülés az LKM Spektrométer Laboratóriumának megtekintésével fejeződött be.

1984. szept. 24. A MAB Bányászati Szakbizottságának Geo-Munkabizottsága megtartotta 11. ülését Gyöngyösvisontán, a Mátraaljai Szénbányák Vállalat Thorez Bányüzemének központi épületében Takács Ernő munkabizottsági elnök vezetésével. Nagy Béla a bányüzem keleti II. sz. külfejtését mutatta be, Kováts András a talajmechanikai laboratórium és a mérnökgeológiai csoport munkájáról számolt be, Nagyné Nagy Brigitta pedig a fiatal szakemberek beilleszkedéséről szólt.

1984. szept. 25. Az MSZMP Heves megyei Bizottságának VB-je Egerben megtárgyalta Zambó Jánosnak, a MAB elnökének "Tájékoztató a MAB Heves megyei területi munkájának tapasztalatairól" c. előterjesztését. A tárgyaláson a MAB-ot Terplán Zénó tud. titkár képviselte. A VB tagjaként jelen volt Szücs László, a MAB alelnöke. Az ülést Barta Alajos első titkár vezette. A VB tagjai közül sokan fejtették ki véleményüket az előterjesztésről és általában a MAB munkájáról.

1984. szept. 26. Meglátogatta a MAB-ot Prof. B.A. Glinszkij, a fil.tud. doktora, a moszkvai Bányászati Egyetem Filozófiai Tan-
székének tanára. Nagy Aladár, a MAB tagja, a Közgazdaságtudományi Szakbizottság elnöke mutatta be a MAB-székházat és adott

tájékoztatást a MAB munkájáról.

1984. szept. 26. A Miskolci Városszépítő Egyesület vendégeként a Miskolcon tartózkodó egri testvéregyesület küldöttsége meglátogatta a MAB-székházat is, ahol Kozák Imre, a MAB-klubtanács elnöke kalauzolta őket.

1984. szept. 27. Zambó János, a MAB elnöke megküldte Thész Jánosnak, az MTA TTT vezetőjének "A termeléssel összefüggő szellemi háttér fejlesztése, területi irányelvek kidolgozása" és "A környezet- és természetvédelem térségekénti súlyponti feladatai" c. anyagokhoz fűzött Borsod-Abauj-Zemplén, Heves és Nógrád megyei állásfoglalásokról kialakított MAB-véleményt.

1984. szept. 27. A MAB-székházban először került sor kandidátusi értekezés védésére. Buócz Zoltán /NME/ védte meg sikerrel a "Szellőztetési hálózatok tervezése" c. értekezését. Megjelent 60 fő. A Biráló Bizottság elnöke Martos Ferenc akadémikus, osztályelnök volt. Jelen volt Zambó János, a MAB elnöke.

1984. szept. 27. A MAB Bányászati Szakbizottsága és az OMEKE Borsod-Abauj-Zemplén megyei Csoportja a Borsodi Szénbányák Vállalat miskolci székházában "Jövesztéstechnika" tárgyú munkaértekezletet rendezett, amelyen Bocsánczy János, a MAB Külszíni szénbányászati Munkabizottságának elnöke "Fejlesztési lehetőségek a gépi jövesztés területén" és Varga Sándor /BSzV/ "Jövesztéstechnikai kísérletek eredményei" c. előadást tartott.

1984. szept. 27. A MAB Mezőgazdasági Szakbizottsága az ETI Észak-Középhegységi Kísérleti Állomásával és a Mátrai Erdő- és Fafeldolgozó Gazdasággal "Táji Tudományos Ülést" rendezett a mátrafüredi Kulturházban, amelyen tíz előadás hangzott el.

1984. szept. 27-28. Az MTA-MÉM Kertészeti Bizottsága kihelyezett ülést rendezett Tarcalon, Sárospatakon, Tolcsván és Sátoraljajhelyen.

1984. szept. 28. A MAB Gépészeti Szakbizottsága megtartotta 14. ülését, ezuttal Debrecenben, a DAB-székházban Czibere Tibor szakbizottsági elnök vezetésével. Jelen volt a DAB Műszaki Szakbizottsága, amelynek munkáját Szabó Tamás szakbizottsági elnök ismertette. Czibere Tibor és Király Béla szakbizottsági titkár a MAB Gépészeti Szakbizottságának tevékenységét ismertette. Az ülést követően a jelenlevők megtekintették a BHG debreceni gyárat, amelynek munkáját Kovács Béla igazgató ismertette.

1984. okt. 3. Salgótarjában megnyílt a Nógrád megyei Műszaki és Közgazdasági Hónap.

1984. okt. 10. Az MTA Munkatudományi Bizottságának Ergonómiai Albizottsága és az MTA Szervezés- és Vezetéstudományi Bizottsága a MAB-székházban rendezte meg együttes ülését, amelyen "A szervezés és az ergonómia kapcsolata az ipari termelésben" c. témáról Nemes Ferenc, Horváth Iván, Wintsche István, Dulin Jenő referátumot tartott. Az ülésről részletesen beszámolt az "Észak-Magyarország".

1984. okt. 15-17. "Interetnikus kapcsolatok Északkelet-Magyarországon" tárgyú nemzetközi tanácskozás volt a MAB-székházban, amelyet a DAB, a MAB, MNT, Magyarországi Szlovákok Demokratikus Szövetsége, Magyarországi Németek Demokratikus Szövetsége, a TIT Orsz. Néprajzi Választmánya és Borsod-Abauj-Zemplén megyei Szervezete, a KLTE Néprajzi tanszéke, a Borsod-Abauj-Zemplén, Heves, Nógrád megyei Múzeumok igazgatósága rendezett. A plenáris megnyitót Porkoláb Albert, a Borsod-Abauj-Zemplén megyei Tanács elnökhelyettese és Szabolcsi Miklós akadémikus tartotta. Utána négy szekcióban, összesen 30 előadás hangzott el. A tanácskozásról részletesen beszámolt a miskolci "Déli Hírlap", az "Észak-Magyarország".

1984. okt. 17. A MAB-klub második vendégeként Fekete Gyula, a Magyar Írószövetség elnökhelyettese "Sorskérdések" című előadást tartott, amelyet élénk vita követett. Kb. 30-an voltak jelen.

1984. okt. 18-19. A MAB Társadalomtudományi Szakbizottságának Néprajzi Munkabizottsága, az egri Dobó István Vármúzeum, a TIT Heves megyei Szervezete megrendezte Noszvajon, a Heves megyei Tanács Oktatási és Továbbképzési Intézetében /De la Motte-kastélyban/ "A magyar és török végvári rendszer helyzete a 17. sz. második felében" tárgyú tudományos tanácskozást, amelyen 26 előadás hangzott el.

1984. okt. 24. A MAB Vegyészeti Szakbizottságának Agrokémiai Munkabizottsága megtartotta 10. ülését Sajóbabonyban Mogyoródi Ferenc munkabizottsági elnök vezetésével.

1984. okt. 29 - nov. 1. A MAB Gépészeti ill. Kohászati Szakbizottságai a DAB Műszaki Szakbizottsága, az European Group on Fracture MNB-a, a GTE Borsod ill. Hajdú-Bihar megyei Szervezetei, továbbá a Központi Anyagvizsgáló Szakosztálya, az ETE Erőművi Szakosztályának közreműködésével Hajdúszoboszlón, a TITÁSZ Okt. Központjában megrendezte a "II. Orsz. Törésmechanikai Szemináriumot", amelyet a MAB részéről Terplán Zénó tud. titkár nyitott meg. Ezt követően 46 előadás vagy előre felkért hozzászólás hangzott el. Sor került még 8 számítógépes program bemutatására is.

1984. okt. 30. A MAB-klub harmadik rendezvényén J.S. Bach - születésének 300. évfordulójára készülve - házi hangversenyére került sor a MAB-székházban, amelyen a Miskolci Új Zenei Műhely együttese a "Musikalisches Opfer" c. művet adta elő. Kb. 70-en voltak jelen.

1984. okt. 30. A MAB Gépészeti Szakbizottságának Építő- és építőanyagipari gépészeti Munkabizottsága az SZTE-vel szakmai ankétot rendezett az NME-n, amelyen Simon Jenő és Szaladnya Sándor tartott beszámolót az iparág fejlesztéséről és kutatásáról.

1984. nov. 1. A Heves megyei Népujságban hosszabb beszélgetés jelent meg Nagy Józseffel, a MAB Társadalomtudományi Szakbizottsága Történelemtudományi Munkabizottságának elnökével, a MAB tagjával "Történészek a végvári rendszerről" címen.

1984. nov. 2. Prékopa András akadémikus vezetésével a MAB-székházban zajlott le az MTA Operációkutatási Bizottságának soros ülése. Klafszyk Emil és néhány munkatársa számolt be az NME-n folyó operációkutatás és számítástechnikai oktatás-kutatás helyzetéről; Harnos Zoltán az Operációkutatási Akadémiai Bizottság 1980-84 évek közötti tevékenységéről; Bakó András az "Operációkutatási helyzetkép-elmélet és alkalmazása" tárgyú felmérésről.

1984. nov. 2. A MTESZ három északmagyarországi megyei szervezetének Oktatási Bizottságai az egri Technika Házában megrendezte az "Északmagyarországi Oktatási Szeminárium '84"-et, amelyet Szücs László, a MAB alelnöke nyitott meg és Terplán Zénó, a MAB tud. titkára zárt be, és amelyről a Heves megyei Népujság is másnap beszámolt.

1984. nov. 2. A MAB Bányászati Szakbizottságának Bányászati történeti Munkabizottsága megtartotta 3. ülését Telkibányán, az Érc- és Ásványbányászati Múzeumban Balla László munkabizottsági elnök vezetésével. Elhangzott előadások:
Benke István-Benke László: Az aranygombos Telkibánya története
Hugyecz János: Telkibánya története
Orbán József: Hegyalja mai bányászata és ásványelőkészítési tevékenysége
Hadobás Sándor: Bányászat Martonyiban.

1984. nov. 5. Terplán Zénó, a MAB tud. titkáraként tagja lett a HNF Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Bizottsága által létrehozott Társadalmi Bizottságnak, amelynek célja, a megye 40 évvel ezelőtti felszabadulásának méltó megünneplése. A felhívást az "Észak-Magyarország" nov. 7-i sz. tette közzé.

1984. nov. 8. A MAB közreműködött a Magyar Kriminológiai Társaság és a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Bünt megelőzési Tanács által a MAB-székházban "A gyermek- és fiatalok bűnözésének változása és kapcsolata a gazdasági, társadalmi fejlődésünkkel" tárgyú rendezvény lebonyolításában. Bevezető előadást tartott Vavró István kandidátus, az IgM osztályvezetője. Korreferált Túrós András rendőrezredes, megyei főkapitány és Vabrik László a Legfőbb Ügyészség osztályvezetője. Az ülésről az "Észak-Magyarország" és a miskolci "Déli Hírlap" részletesen beszámolt.

1984. nov. 12. A MAB-klub negyedik rendezvényén Nógrádi György a BME oktatója tartott előadást "Az európai katonapolitika alakulása az 1970-80-es években" címen, amelyet élénk vita követett. Kb. 50-en voltak jelen.

1984. nov. 13. Az egri Dobó István Vármúzeumban került sor a TMB megbízásából Bodó Sándor múzeumigazgató kandidátusi értekezésének munkahelyi vitájára, amelynek címe: "A magyar paraszti termelés igaerejének története". Az ülést Terplán Zénó, a MAB tud. titkára nyitotta meg és Gunda Béla professzor, a tört. tud. doktora /Debrecen/ vezetett le.

1984. nov. 14. A MAB Kohászati Szakbizottságának Anyagvizsgáló Munkabizottsága megtartotta 10. ülését Káldor Mihály munka-

bizottsági elnök vezetésével a MAB-székházban. Tranta Ferenc tartott előadást "Vastartalmú fázisátalakulás öntött 0,5 % vastartalmú alumíniumötvözet hevitésekor" címen.

1984. nov. 14. A MAB Vegyészeti Szakbizottságának Agrokémiai Munkabizottsága, a BVK-val, a Magyar Vegyipari Egyesüléssel, a MAE Növényvédelmi Társasággal megrendezte Budapesten, a MEM-NAK-székházban a "Fungicid témakollégium"-ot. Pázmándi Gyula, Pászty György, Magyar István, Csizi János és Csuták János tartott előadást.

1984. nov. 15. Nagy Aladárnak, a MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottsága elnökének vezetésével "ad hoc" bizottság vitatta meg Szentágothai János, az MTA elnöke által megküldött két anyagot: 1. "A terület- és településfejlesztés hosszú távú feladatai"; 2. "A település- és településhálózatfejlesztés hosszú távú koncepciója" c. tervezeteket. A MAB nevében kialakított véleményt nov. 19-én küldte meg Zambó János, a MAB elnöke az MTA elnökének: Szentágothai Jánosnak.

1984. nov. 15-16. A MAB, a BSzV közreműködött az MTA Osztályközi Bányaegészségügyi és Bányászati Ergonómiai Tudományos Bizottsága, ill. a Bányászati Dolgozók Szakszervezete által a MAB-székházban rendezett "III. Országos Bányaeorvosi Kollokvium"-ot, amelynek megnyitásán Prónay Gábor, a MAB Egészségügyi Szakbizottságának elnöke üdvözölte a kollokvium résztvevőit a MAB nevében. 18 előadás hangzott el. Beszámolt a kollokviumról a "Magyar Nemzet", a "Magyar Hírlap", a "Dél-Magyarország" és a "Borsodi Bányász".

1984. nov. 16. A MAB-ot meglátogatta az MTA vendégeként hazánkban tartózkodott Kínai Társadalomtudományi Akadémiai delegáció. A vendégeket Zambó János, a MAB elnöke, Terplán Zénó, a MAB tud. titkára és Kun László, a MAB tagja, az MSZMP Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Bizottságának titkára tájékoztatta a MAB munkájáról.

1984. nov. 19. A MAB-székházban nyitották meg a TIT "XXIV. Borsodi Földrajzi Hetek"-et. Megnyitó előadást tartott Pécsi Márton akadémikus "Az Észak-Középhegység kutatásának főbb kérdései" címen. Az ülésről a miskolci "Déli Hírlap" részletesen beszámolt.

1984. nov. 20. A MAB Gépészeti Szakbizottságának Építő- és építőanyagipari gépészeti Munkabizottsága megtartotta 8. ülését a MAB-székházban Szaladnya Sándor munkabizottsági elnök vezetésével. Lajos Sándor "A téglá- és cserépipar előtt álló feladatok és távlati elképzelések Észak-Magyarországon" és Jely Károly "Betoncserép-gyártási tervek az EÁEV-nél" c. előadást tartott.

1984. nov. 21. A MAB megtartotta 12. ülését Zambó Jánosnak, a MAB elnökének vezetésével a sárospataki Comenius Tanítóképző Főiskola tanácstermében. Földy Ferenc "A Comenius Tanítóképző Főiskola és tudományos törekvései" és Szücs László "A tanárképzés továbbfejlesztése és az ezzel kapcsolatos eddigi kísérle-

tek" c. előadása hangzott el. Az ülésről a "Népszabadság", a "Magyar Nemzet", az "Észak-Magyarország", a "Népujság", a "Nógrád" is hirt adott.

1984. nov. 21. A MAB Gépészeti Szakbizottságának Építő- és építőanyagipari gépészeti Munkabizottsága megtartotta 9. ülését Szaladnya Sándor munkabizottsági elnök vezetésével a miskolci HGM kulturtermében. A SZTE NME-i és HCM-i csoportjainak társrendezésével megtartott tudományos vitaülésein Szabó László és Béres János tájékoztatója hangzott el a HCM fejlesztési terveiről.

1984. nov. 22. Sirokon, a Mátravidéki Fémművek Vállalati GTE-szervezetének vezetőségi ülésén a MAB részéről is felszólalt Terplán Zénó tud. titkár.

1984. nov. 23. A MAB Társadalomtudományi Szakbizottságának Irodalomtudományi Munkabizottsága megtartotta 6. ülését az egri HSM TF-án Nagy Sándor munkabizottsági elnök vezetésével, a Petőfi Irodalmi Múzeum részvételével. Az ülésről hirt közölt a Heves megyei "Népujság" nov. 25-i száma.

1984. nov. 26. Zambó János, a MAB elnöke is részt vett a Magyar Rádió miskolci stúdiójában azon a kerekasztal-beszélgetésen, amelyen Miskolc jelenéről és jövőjéről volt szó, így többek között a MAB szerepéről.

1984. nov. 27. A MAB Kohászati Szakbizottságának Metallurgiai Munkabizottsága megtartotta 8. ülését Farkas Ottó munkabizottsági elnök vezetésével az NME Vaskohászattani Tanszékén. Pásztor Győző "A vasérczsugorítvány minőségjavításának időszerű kérdései" és Jung János "Az acél minőségének javítását célzó üstmetallurgiai lehetőségeink" c. előadást tartott.

1984. nov. 29-30. A MAB Kohászati Szakbizottsága megtartotta 11. ülését a MAB-székházban, Simon Sándor szakbizottsági elnök és Farkas Ottó munkabizottsági elnök vezetésével. Ez egyben az MTA Metallurgiai Bizottságának és a VEAB Metallurgiai Munkabizottságának közös rendezése volt. Vitaindító előadást Fürjes Emil kandidátus, az IpM főtanácsosa mondott "A kohászati ipar helyzete, fejlesztési feladatai az ezredfordulóig" címen, majd a következő további előadások hangzottak el. Sziklavári János /OMFB/ "A MAB ill. VEAB illetékessége területén a kohászat középtávú kutatási-fejlesztési feladatai az anyag- és energia-megtakarítás tükrében"; Zambó János /ALUTERV FKI/ "A metallurgiai kutatások és az új kohászati létesítmények közötti kapcsolatot"; Horváth János /VASKUT/ "A vasmetallurgiai kutatások és az új kohászati létesítmények közötti kapcsolat"; Károly Gyula /NME/ "A gyártástechnológiák és az acélminőségek kapcsolata a szabványok tükrében". Kb. 50-en voltak jelen és mindegyik előadást élénk vita követte.

1984. nov. 30. Szücs László, a MAB alelnöke hosszabb nyilatkozatban fejtette ki a MAB jelentőségét Heves megyében az elmúlt öt év alatt a Heves megyei Népujságban.

1984. nov. 30. A MAB-székházban osztották ki a KISZ miskolci aktivistáinak jutalmait Miskolc felszabadulásának 40. évfordulója alkalmából.

dulója alkalmából.

1984. dec. 3. A MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottságának Vállalatgazdálkodási Munkabizottsága megtartotta 14. ülését a leninvárosi TVK-nál Kócza Imre munkabizottsági elnök vezetésével.

1984. dec. 4. A MAB-székházban rendezték meg a hazai szállítóberendezések ipar- és kutatóintézményei vezetőinek konferenciáját a tanszéki kutatások és az ipari fejlesztések kölcsönhatásairól, amelyen Lévai Imre professzort, a MAB Gépészeti Szakbizottságának tagját, az Anyagmozgatás és gépei Munkabizottság elnökét 60. születésnapján és nyugalomba vonulása alkalmával. A MAB vezetősége részéről Terplán Zénó tud. titkár mondott köszöntőt.

1984. dec. 5. A MAB Gépészeti Szakbizottságának Anyagismereti és technológiai Munkabizottsága megtartotta 11. ülését az NME-n Romvári Pál munkabizottsági elnök vezetésével. Ezt megelőzően a "Számítógépes technológiai és szerszámtervezés a forgácsoló és forgácsnélküli alakító eljárásoknál" témájú - bemutatóval egybekötött - tud. ankétot rendezett a munkabizottság, amelyen Tóth Tibor, Vadász Dénes, Nagy Sándor, Tisza Miklós, Fülöp István és Rácz Pál tartott előadást.

1984. dec. 5. A MAB Társadalomtudományi Szakbizottsága Neveléstudományi és közművelődési Munkabizottságának Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Csoportja - az MPT megyei Tagozatával - megrendezte azt a felolvasó ülést Ózdon, a Pártoktatók Házában, amelyen Földy Ferenc, a CTF főigazgatója mondott bevezetőt, majd Boda István, Nagy Károly, Kovács Márta, Benő Kálmán, Feróné Komolay Anikó, Törő Gábor tartott előadást pedagógiai kutatási eredményekről, majd Merész Pál, a tagozat társelnöke mondott zárszót.

1984. dec. 6. A MAB Bányászati Szakbizottságának új, Bányászati számítástechnikai Munkabizottsága megtartotta alakuló ülését a MAB-székházban Buócz Zoltán munkabizottsági elnök vezetésével. Az ülésen részt vett és felszólalt Szilas A. Pál, a szakbizottság elnöke.

1984. dec. 8. Az ELTE Egyetemi Könyvtárának Felsőoktatási Művelődés-Közéleti Tanácsadó Szolgálatja megrendezte a zsámbéki Tanítóképző Főiskolán a 8. művelődéstörténeti nyitott egyetem és a 26. művelődés-közéleti terepgyakorlat előkészítő szemináriumát. Ennek programjában szerepelt: "Szellemi központok együttműködése Észak-Magyarországon; Miskolc szerepköre, ki-sugárzása". A témakörből Székely László, a MAB Gépészeti Szakbizottságának tagja Miskolc város tanácselnökhelyetteseként. Terplán Zénó, az NME tszv. egy. tanára a MAB tud. titkáraként és Horváth Tibor, a MAB Állam- és Jogtudományi Szakbizottságának elnöke, tszv. egy. tanár, az NME Állam- és Jogtudományi Karának dékánjaként mondott vitaindító beszédet.

1984. dec. 10. Ülést tartott a MAB szűkebb vezetősége, amelyen - a felkért szakbizottsági bíráló bizottságok véleménye alapján - döntés született a MAB 1984. évi pályaműveinek jutalmazásáról.

1984. dec. 14. A MAB Egészségügyi Szakbizottsága a SzAB Orvosi Szakbizottságával együtt a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kórházban "Fájdalom-ankét"-ot rendezett, amelyet Prónay Gábor, a szakbizottság elnöke vezetett be, majd Csanda Endre professzor /SOTE/ vitavezetése mellett 9 előadás hangzott el. A zárszót ugyancsak Prónay Gábor szakbizottsági elnök mondta.

1984. dec. 14. A MAB Egészségügyi Szakbizottsága megtartotta 7. ülését a MAB-székházban Prónay Gábor szakbizottsági elnök vezetésével, amelyen megjelent és felszólalt Kovács László, az MSZMP Miskolc városi Biz.-ának titkára, Bereczky Edit, az Egészségügyi Dolgozók Szakszervezetének Borsod-Abaúj-Zemplén megyei titkára. Az ülés tárgya: szakbizottság és munkabizottságok vezetőinek beszámolója és Gaál Józsefnek, a megyei kórház ujonnan kinevezett szülész-nőgyógyász főorvosának, az orvostudományok kandidátusának szakbizottsági taggá választása.

1984. dec. 18. Az MSZMP Miskolc városi Bizottsága rendes ülésén megtárgyalta az "Állásfoglalás a városban élő értelmiségiek helyzetének, közérzetének javítására, a szellemi élet fejlesztésére" c. írásos előterjesztést. A MAB vezetőségét Terplán Zénó tud. titkár meghívottként képviselte. A vitában felszólalt Kovács Ferenc VB-tag, tszv. egy. tanár, az NME rektorhelyettese, a MAB Bányászati Szakbizottságának tagja. A napirendi pontot Kovács László, a Miskolc városi Bizottság titkára, a MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottságának tagja vezette be és zárta le. Az ülésről részletesen beszámolt az "Észak-Magyarország" és a miskolci "Déli Hírlap".

1984. dec. 18. A MAB Bányászati Szakbizottságának Érc- és ásványbányászati Munkabizottsága megtartotta 9. ülését - Tarján Iván szakbizottsági elnök vezetésével - Rudabányán, a Kulturházban. Gyurkó László adott tájékoztatást a felnémedi őrlőmű környezetvédelméről és a technológiai korszerűsítésekről.

1984. dec. 18. A MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottságának Vállalati innovációs Munkabizottsága megtartotta 16. ülését az "Alkotó Ifjúsági Egyesülés" székházában Nagy Aladár munkabizottsági elnök vezetésével.

1984. dec. 19. A MAB Vegyészeti Szakbizottsága megtartotta 9. ülését Alaitner István szakbizottsági elnök vezetésével a MAB-székházban. Szénási Tibor tartott előadást a "Lineáris polietilén-gyártás hazai megvalósítása" címen.

1984. dec. 19. A MAB Bányászati Szakbizottságának Érc- és ásványbányászati Munkabizottsága és az NME Ásványelőkészítési Tanszéke megrendezte A.A. Abramov /Moszkvai Bányászati Egyetem Ásványelőkészítési Tanszékének tszv. egy. tanára/ előadását "A flotálástechnológia aktuális kérdései" címen a MAB-székházban.

1984. dec. 19. A MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottságának Számítástechnika közgazdasági alkalmazása Munkabizottsága megtartotta 7. ülését Salgótarjánban, a PSZF-án Lonsták László munkabizottsági elnök vezetésével.

1984. dec. 19. A "Hevesi Szemle" decemberi számában megjelent Szücs László MAB-alelnök cikke "Nemcsak tudományos kuriózum" címen.

1984. dec. 29. A MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottságának Terület- és településfejlesztési Munkabizottsága megtartotta 9. ülését a miskolci ÁFB-ban Barta Imre munkabizottsági elnök vezetésével.

Kiegészítés

1984. nov. 28. A MAB Gépészeti Szakbizottságának Számítástechnikai és automatizálási Munkabizottsága megtartotta 7. ülését a MAB-székházban Vincze Endre munkabizottsági elnök vezetésével. Elhangzott előadások:
Klafszky Emil: A számítástechnikai oktatás helyzete és fejlesztésének lehetőségei az NME-n. Korreferens volt Detzky Iván.
Dusza Árpád: Rövid tájékoztató a számítástechnika oktatásának középiskolai helyzetéről Miskolcon.

IV.

A MISKOLCI AKADÉMIAI BIZOTTSÁG KLUBJÁNAK
MŰKÖDÉSI SZABÁLYZATA

A Miskolci Akadémiai Bizottság /továbbiakban: MAB/ tagjai és a tudományok művelői részére Klubot /a továbbiakban: Klub/ létesít. A Klub feladatát és működési rendjét a MAB az alábbiakban határozza meg:

1. A Klub elnevezése: A Miskolci Akadémiai Bizottság Klubja /MAB-Klub/
2. A Klub székhelye: Miskolc, Szabadság tér 3. 3530
3. A Klub pecsétje: MTA Miskolci Akadémiai Bizottság Klubja Miskolc, Szabadság tér 3.
4. A Klub célja:
 - 4.1 Közvetlen, személyes kapcsolatok kiépítésének segítése a MAB illetékességi területén a tudományokat művelő ill. tudományos érdeklődésű értelmiségiek között.
 - 4.2 Tudományos, tudománypolitikai, kulturális és művészeti életünk kérdéseinek kötetlen formában való megbeszélése felkért előadók segítségével.
 - 4.3 A tagok kulturális igényeinek szolgálata.
5. A Klub a MAB felügyelete alatt áll. A MAB határozza meg a Klub működésére vonatkozó irányelveket és ellenőrzi működését.
6. A Klub vezetésére a MAB Klubtanácsot létesít /5 tagut/. A Klubtanács programot dolgoz ki, amelynek végrehajtásáról a MAB szervező titkárának segítségével gondoskodik. A Klub elnökét, titkárát és a Klubtanács további három tagját a MAB választja meg és a MAB elnöke bizza meg. A Klub elnökének, titkárának és a Klubtanács további három tagjának megbízása egy akadémiai ciklusra szól.
7. A Klubtanács a Klub rendezvényeinek szervezője; adminisztrációs tevékenységét a MAB szervező titkárával együttműködve végzi. A Klub elnöke és titkára jogosult a hatóságok és a hivatalok előtt a Klub képviselőjére.

8. A Klub tagja lehet a MAB illetékességéhez tartozó megyék tudományos fokozattal rendelkező minden kutatója, a MAB szak- és munkabizottságainak minden tagja, és akiket a Klubtanács tagjai közé felvesz, akik a Klub célkitűzéseit és a működési szabályzatába foglaltakat önként, saját elhatározásukból magukévá teszik, és a belépésre irányuló szándékukat a Klub elnökének bejelentik.
9. A Klub tagjait a Klub elnöke tagsági igazolvánnyal látja el.
10. A Klubtagság megszűnik:
 - a tag kilépésével
 - a tag kizárásával
 - a tagdíj fizetésének ismételt elmaradása esetén.
11. A Klubtanács saját kezdeményezésre vagy a MAB javaslata alapján kizárhatja a Klub tagjai közül azt, aki méltatlanná válik a tagságra, ill. egyéb módon a Klub szabályzata szerinti működését és céljainak elérését akadályozza.
12. A Klubtagság díja 200 /Kettőszáz/ Ft évente. A tagdíj befizetése a belépéskor ill. a tárgyév első hónapjában történik. A tagdíj összegét a Klubtanács minden évben felülvizsgálja, és szükség esetén módosítja.
13. A klubtag /és az esetleg vele együtt érkező vendégek/ a Klub helyiségeit és szolgáltatásait a tagsági igazolvány felmutatásával vehetik igénybe.
14. A klubtag a Klub rendezvényeire vendégek meghívására jogosult. A meghívottak csak a klubtaggal együtt vehetnek részt a rendezvényen, belépési díj fizetése alól mentesek.
15. A Klub a Klubtanács által kidolgozott és jóváhagyott éves keretterv alapján működik.
16. A tagdíjak bevételeire és felhasználására tervezetet kell készíteni, amit a Klubtanács véleményének meghallgatásával a Klub elnöke hagy jóvá. A Klub pénzeszközeit - a MAB pénzüsszegeitől elkülönítetten - OTP betétkönyvben kell kezelni. Utalványozási joga a Klub elnökének van, amit a Klub titkárára és a MAB szervező titkárára átruházhat.
17. A Klub üzemeltetése a MAB-székház gondnokának feladakörébe tartozik, fenntartási és üzemeltetési költségeit a MAB-székház költségvetésén belül kell biztosítani.

18. A Klub szabályzatát a MAB hagyja jóvá és módosíthatja.
19. A Klubot a MAB elnökének javaslatára a MAB feloszlatja.
20. Ezt a Működési Szabályzatot a MAB 1984. febr. 23-án tartott ülésén elfogadta és azonnal hatályba lépett.

Miskolc, 1984. február 23.

Zambó János sk.
a MAB elnöke

V.

A MISKOLCI AKADÉMIAI BIZOTTSÁG /MAB/ PÁLYÁZATI FELHÍVÁSA
1984-RE

A MAB Észak-Magyarország megyei tanácsai és vállalatai támogatásával a régióban folyó tudományos tevékenység hatékonyabbá tételére az alábbi témakörökből hirdet pályázatot:

A MAB Bányászati Szakbizottsága részéről

a Borsodi Szénbányák Vállalat támogatásával:

- A Borsodi Szénbányáknál gyakran előforduló műszaki és gazdasági tervezési feladatok számítástechnikai megoldása
- A földalatti munkafolyamatok élőmunka igényének, szervezésének elemzése a Borsodi Szénbányáknál
- Kőszénkutatási lehetőségek a kelet-borsodi szénmedence Ny-i peremén
- A tömegtermelésű munkahelyek telepítését megelőző, bányavágatokból elvégezhető földtani kutatások adatigényének elemzése a tektonikai zavartság függvényében;

az Érc- és Ásványbányászati Múzeum /Rudabánya/ támogatásával:

- Észak-Magyarország területén eddig még fel nem ismert bányászati emlékek feltárásáról és megőrzéséről.

A MAB Egészségügyi Szakbizottsága részéről

a Heves Megyei Tanács támogatásával:

- Chronikus, nem fertőző betegségek epidemiológiája

a Nógrád Megyei Tanács támogatásával:

- A diagnosztika, a terápia és a gondozás aktuális kérdései.

A MAB Gépészeti Szakbizottsága részéről

a DIGÉP támogatásával:

- Gyártási vagy szerkezeti megoldás kialakítása, amellyel a gyártás anyag- vagy energiahányada a jelenlegihez képest lényegesen csökkenthető /méret, minőség, anyagtulajdonságok, előgyártmány, anyagválaszték optimalizálása stb. után/
- Gyártmányfejlesztési megoldások, tökéletesítések kidolgozása, amelyek a jelenlegi kivitelű gyártmányokhoz képest - üzemeltetés közben - jelentős energiamegtakarítást biztosítanak

- A DIGÉP lemezalakító gépeinek gyártórendszerbe szervezéséhez, gépi programjainak készítéséhez olyan megoldások kidolgozása, amelyek a gépek alkalmazását megkönnyítik, vagy kibővítik
- VT-20 típusú kishszámítógépre szoftver kidolgozása egyenesalkotójú kúpkerék gyártási technológiájának tervezéséhez

a DIGÉP-ELZETT-VILATI támogatásával:

- A galvániszapok értékes hulladékfémek kinyerési technológiája. A visszamaradó anyag lehetőleg ne okozzon környezetszennyezést és az eljárás önfinanszírozó legyen.

A MAB Kohászati Szakbizottsága részéről

a TÜKI támogatásával:

- Rekuperátorok és kemencék hőálló acélból készült szerkezeti elemeinek élettartamnövelési lehetőségei

az LKM - Magyar Gördülőcsapágy Művek - Csavaripari Vállalat támogatásával

- Továbbfeldolgozásra alkalmas, felületi hibáktól mentes, húzott termékek gyártása, különös tekintettel a gördülőcsapágyak golyóhuzal alapanyagaira

az LKM-ÓKÜ-SKÜ támogatásával:

- Adagminőségek költségcsökkentése, számítógép alkalmazása a minősítésben és a bizonyításban

az LKM-VEGYÉPSZER támogatásával:

- Növelt folyáshatárú, hidegen is szivós, repedésre nem érzékeny, jól hegeszthető kedvezőbb izotróp tulajdonságú szerkezeti acél kialakítása.

A MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottsága részéről

a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Tanács támogatásával:

- A községek népességtartó feltételei, különös tekintettel a munkahelyteremtés és az infrastrukturális fejlesztés lehetőségeire
- A megye iparának helyzete, fejlődési távlatai, különös tekintettel a túlzott koncentráció enyhítésének termelési, pénzügyi, szervezeti, infrastrukturális és emberi tényezőire

az Egri Finomszerelvénygyár támogatásával:

- A műszaki fejlesztési tevékenység rendszerelméleti alapon történő felülvizsgálata a Finomszerelvénygyárnál /javaslatok kidolgozása a továbbfejlesztésre, az átfutási idő csökkentésére, a tevékenység eredményének komplex mérésére a vállalati adottságok figyelembe vételével/.

A MAB Mezőgazdasági Szakbizottsága részéről

a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Mezőgazdasági Szövetkezetek Területi Szövetsége támogatásával:

- A talaj termőképessége fokozásának lehetőségei és feladatai Borsod-Abaúj-Zemplén megye szövetkezeti gazdaságaiban

- Üzem- és munkaszervezés, munkaerő- és bérgazdálkodás helyzete, feladatai Borsod-Abaúj-Zemplén megye termelőszövetkezeteiben.

A MAB Társadalomtudományi Szakbizottsága részéről

a Nógrád Megyei Tanács VB Művelődési Osztályának támogatásával:

- Nógrád megye köznemesi társadalma a XIX. században
- Az észak-magyarországi régió középfokú szakképzési struktúrája, fejlesztési lehetőségei /különös tekintettel a megyék közti együttműködés kérdéseire/
- Nógrád megye felszabadulás utáni politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődése /különös tekintettel egy-egy kérdéskör bemutatására/

a MAB forrásaiból:

- Értelmiségi csoportok életviszonyai a helyi társadalmi-politikai mozgástérben
- A műszaki értelmiség helyzete és szerepe Észak-Magyarországon
- Etikai kérdések Lukács György munkásságában
- A tudományos előrelátás elméleti és módszertani vonatkozásai Lukács György műveiben
- Lukács György és a marxista valláskritika
- A népelet egy speciális vonatkozásának átfogó vizsgálata egy észak-magyarországi faluban.

Pályázati feltételek

Pályázhatnak tudományos vagy gyakorlati munkakörben dolgozó egyéni kutatók ill. kutató kollektívák. A pályázaton eddig nem publikált, máshol be nem nyújtott olyan tanulmányokkal lehet részt venni, amelyek a feldolgozott témák eddigi irodalmához képest eredeti, új gondolat-anyagot tartalmaznak. A pályázatot 4 példányban /oldalaként kb. 25 sor/ A4 alakban kell jellegesen benyújtani a Miskolci Akadémiai Bizottsághoz /Miskolc, Szabadság tér 3., 3530/. A pályázat elején szerepelni kell a meghirdetett pályázati címnek. A pályázat terjedelme max. 100 oldal. A tanulmányhoz egyoldalas összefoglalót kell csatolni, és meg kell jelölni a gyakorlati felhasználhatóság szempontjából számba jöhető területeket, intézményeket, üzemeket, stb. A pályázati témákkal kapcsolatban felvilágosítást nyújt az adományozó intézmény és a MAB /tel.: Miskolc, 16-602/.

A pályázatok benyújtásának legkésőbbi határideje: 1984. október 31. A megfelelő színvonalú pályázatot a MAB 3-10 ezer

Ft-ig jutalmazza. A pályázatot az illetékes szakbizottság bírálja el és javasol jutalmat a támogató intézmény bevonásával. A benyújtott pályázatok eredményhirdetésére 1984. december 14-én kerül sor.

Miskolc, 1984. ápr. 2.

Dr. Zambó János
az MTA rendes tagja
a MAB elnöke

A Miskolci Akadémiai Bizottság /MAB/ 1984. áprilisában 30 témában pályázati felhívást tett közzé Észak-Magyarország három megyei lapjában. A pályázatok beadási határideje 1984. okt. 31. volt. 9 témában összesen 14 pályamű érkezett be. A pályaműveket illetékességi körüknek megfelelően a

- Bányászati
- Egészségügyi
- Gépészeti
- Kohászati
- Mezőgazdasági
- Társadalomtudományi

Szakbizottságon belül alakult bíráló bizottságok bírálták el és terjesztettek elő javaslatot a MAB elnökének.

A pályaművek közül a bíráló bizottságok 12-öt díjazásra alkalmasnak ítélték.

A MAB vezetősége 1984. december 10-én elfogadta az 1984. évi pályaművekre érkezett jutalmazási javaslatokat és a következő határozatot hozta:

1. Borsodi Szénbányák Vállalat:

"Kőszénkutatási lehetőségek a kelet-borsodi szénmedence nyugati peremén" c. témára három pályamű érkezett. A "Kobak" jellegű pályázatért Csikai Barna, Deák János, Hegedüs Endre, Kiss Péter, Tóth Gyula, Verő László 6 ezer Ft, a "Dövény" jellegű pályázatért Dr. Egerszegi Pál 5 ezer Ft, a "Borsod 2000" jellegű pályázatért Nagy Gábor 3 ezer Ft jutalomban részesült.

2. DIGÉP:

"VT-20 típusu kiírási gépre szoftver kidolgozása egyes alkotójú kúpkerekek gyártási technológiájának tervezéséhez" c. témára egy pályamű érkezett. A "Modul 84" jellegű pályázatért Dudás László 6 ezer Ft jutalomban részesült.

3. LKM-ÓKÜ-SKÜ:

"Adagminősítések költségcsökkentése, számítógép alkalmazása a minősítésben és a bizonyításban" c. témára